

જાનફરીયાદ ન્યૂઝ ઓફ ગાંધીનગર

NEWS OF GANDHINAGAR

(Daily)

દૈનિક

E mail - prdpraval@yahoo.co.uk

*Editor : Pradip A. Raval (Mo) 98246 53073 * Block No.677/2, Gh Type, Sector - 8, Gandhinagar (Gujarat)

* Volume : 9 * Issue No. 203 * Date: 14.05.2023, Sunday * Page :06 * Rs. 1.00/- * Annual Rs. 351/-

કોંગ્રેસે કષ્ટાટકમાં અઢી વર્ષ માટે બે મુખ્યમંત્રી બનાવવાની ફોર્મ્યુલા તૈયાર કરી છે

કષ્ટાટક વિધાનસભાની ચુંટણીમાં કોંગ્રેસે વિરોધીઓના સૂપડાં સાફ કર્યા ,સ્પષ્ટ બહુમતી મળી , શિવ રડી પડ્યા

(એ.આર.એલ.)બેંગલુરુ,તા.૧૩
લગભગ પાંચ મહિનાના ચૂંટણી શોર બાદ કષ્ટાટક ૧૦મી મેના રોજ પોતાના આઠામી પાંચ વર્ષનું ભવિષ્ય નક્કી કરી નાખ્યું છે. ૧૦મી મેના રોજ કષ્ટાટકમાં ૨૨૪ બેઠકો માટે મતદાન થયું હતું. આ ચૂંટણીના પરિણામો આજે જાહેર કરવામાં આવ્યા હતાં સવારે ૮ વાગ્યાથી મતગણતરી શરૂ થઈ હતી જેમાં કોંગ્રેસને સ્પષ્ટ બહુમતી મળી છે અને ભાજપનો પરાજય થયો છે. પરિણામ બાદ કષ્ટાટકના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી અને કોંગ્રેસના ડિગ્રાજ નેતા સિદ્ધાર્થેયાએ કહ્યું કે આ ચૂંટણીનું પરિણામ લોકસભા ચૂંટણીની એક સીડી છે. મને આશા છે કે તમામ બિન ભાજપ પક્ષો એક સાથે આવશે. મને આશા છે કે રાહુલ ગાંધી દેશના પીએમ બની શકે છે. કષ્ટાટકમાં જીત મળતા કોંગ્રેસના નેતા ડી કે શિવકુમાર રડી પડ્યા. તેમણે કહ્યું કે અમે ભણવારને હરાવ્યો, જનતાએ અમારા પર ભરોસો વ્યક્ત કર્યો. કષ્ટાટક કોંગ્રેસ પ્રમુખ ડી કે શિવકુમારે પરિણામો પર નિવેદન આપતા કહ્યું કે હું અમારા કાર્યકરો અને અમારી પાર્ટીના નેતાઓને શ્રેય આપું છું જેમણે આટલી મહેનત કરી. લોકોએ જૂઠનો પદફાશ કર્યો છે. મે રાહુલ ગાંધી, સોનિયા ગાંધી અને પ્રિયંકા ગાંધીને આશ્વાસન આપ્યું હતું. જ્યારે સોનિયા ગાંધી મને જેલમાં મળવા આવ્યા હતા. ત્યારે મે પદ પર રહેવાની જગ્યાએ જેલમાં રહેવાનું પસંદ કર્યું હતું, પાર્ટીને મારા પર એટલો ભરોસો હતો. એ હું ભૂલી શકું નહીં. કોંગ્રેસના નેતા હરિપ્રસાદ બી કેએ કહ્યું કે નફાએ કહ્યું કે ભાજપને મત ન આપ્યો તો કોઈ કેન્દ્રીય કાર્યક્રમ નહીં મળે. કેન્દ્રીય કાર્યક્રમ માટે અમે ટેકસ આપીએ છીએ. ટેકસના મામલે અમારું રાજ્ય ત્રીજા નંબરે છે. અમે યુપી, બિહાર નથી. પરિણામો પર કેન્દ્રીય મંત્રી શોભા કરદેલાજે કહ્યું કે લોકતંત્રમાં હાર જીત મોટી વાત નથી. અમે અમારી હાર સ્વીકારી છે. અમે વિપક્ષ તરીકે લડીશું અને અમારો લક્ષ્ય છે કે ૨૦૨૪માં લોકસભા ચૂંટણીમાં અમે તમામ બેઠકો જીતીએ. કષ્ટાટક ચૂંટણીના પરિણામોમાં કોંગ્રેસે બહુમત મેળવી છે. ત્યારે કોંગ્રેસના કાર્યકરોએ હાવેરીમાં કષ્ટાટકના મુખ્યમંત્રી બસવરાજ બોમ્બઈના કાફલાની સામે જ ઉજવણી કરી.

કષ્ટાટક વિધાનસભાની ૨૨૪ બેઠકોમાંથી કોંગ્રેસને ૧૩૭ બેઠકો મળી છે જ્યારે ભાજપને ૬૨ બેઠકો મળી છે. જ્યારે જેડીએસને ૨૧ બેઠકો મળી છે. કષ્ટાટકમાં બહુમતી મળતા જ કોંગ્રેસ પક્ષે તેના નવા ચુંટાયેલા ધારાસભ્યોની બેઠક આવતીકાલે બપોરે ૧૨ વાગ્યે નિશ્ચયિત કરી છે જેમાં પક્ષના વિધાનસભા દળના નેતા ચુંટી કઠાશે. બહુમતી સાથે જ કોંગ્રેસમાં મુખ્યમંત્રી પદ માટેની રેસ પણ શરૂ થઈ ગઈ છે અને પુર્વ મુખ્યમંત્રી સિદ્ધાર્થેયા એ પોતાની દાવેદારી નોંધાવી છે જ્યારે આ વિજયમાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવનાર પ્રદેશ પ્રમુખ ડી.કે.શિવકુમારને પણ પક્ષનું

નેતા તરીકે ઓળખાતા ડી.કે.શિવકુમાર ખુદ બેંગલોરમાં રીસોર્ટ ધરાવે છે અને વોકાલિંગ જાતિ સાથે સંકળાયેલા છે અને આ ચૂંટણીમાં જ્યારે લીગાયત અને વોકાલિંગ બંને સમુદાયના મત પર ભાજપ સૌથી વધુ બેઠક મેળવવાની ગણતરી રાખતો હતો તેમાં શિવકુમારે મોટું ગાબડું પાડી દીધું છે. કષ્ટાટકના રાજકારણમાં છેલ્લા ૪ દસકાથી સક્રિય શિવકુમાર પાછળ ઈડીને લગાવી દીધી હતી અને તેમની સામે અનેક કેસ કર્યા છે અને ડી.કે.શિવકુમારને જેલમાં પણ જવું પડ્યું હતું તેમ છતાં તેઓએ પોતાની વફાદારી બદલી નથી અને કોંગ્રેસ પક્ષના સંકટમોચન તરીકે જાણીતા છે. ગુજરાતની ચૂંટણીમાં જ્યારે અહમદ પટેલ જ્યારે રાજયસભા ચૂંટણી લડી રહ્યા હતા ત્યારે ભાજપે કોંગ્રેસનો ગઢ તોડવા અનેક ધારાસભ્યોને લલચાવ્યા હતા તે સમયે શિવકુમારે કોંગ્રેસના ૪૪ ધારાસભ્યોને બેંગલોરમાં પોતાના રીસોર્ટમાં સાયબા હતા અને અહમદ પટેલ એક મતે જીત્યા તેમાં ડી.કે.શિવકુમારની ભૂમિકા મહત્વની બની રહી હતી.

કષ્ટાટકમાં અઢી વર્ષ માટે બે મુખ્યમંત્રી બનાવવાની ફોર્મ્યુલા તૈયાર કરી છે. એવું કહેવામાં આવી રહ્યું છે કે સિદ્ધાર્થેયા પહેલા અઢી વર્ષ માટે મુખ્યમંત્રી બનશે અને પછી ડીકે શિવકુમારને અઢી વર્ષ માટે મુખ્યમંત્રી બનાવવામાં આવશે.

કષ્ટાટક વિધાનસભા ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસ માટે ફરી એક વખત વર્ધમાન પ્રદેશ પ્રમુખ ડી.કે.શિવકુમાર સંકટમોચન પુરવાર થયા હતા. ૨૦૧૭ની ગુજરાતની ચૂંટણીમાં પણ જે રીતે કોંગ્રેસને ૯૯ બેઠકો મળી તે સમયે પણ ડી.કે.શિવકુમારની ભૂમિકા મહત્વની રહી હતી.

કષ્ટાટકમાં સૌથી ધનિક રાજકીય

કષ્ટાટકમાં કોંગ્રેસનું વાવાઝોડું: ભાજપના જ નહીં વિપક્ષના જ અનેક નેતાઓ પણ આજે દુ:ખી હશે

(એ.આર.એલ.)બેંગલુરુ,તા.૧૩
કષ્ટાટકમાં કોંગ્રેસે પૂર્વ બહુમત સાથે સફળતા મેળવી છે. કોંગ્રેસે ૧૧૯ સીટો પર વિજય મેળવીને પોતાની સરકાર કષ્ટાટકની ધરતી પર બનાવી છે જ્યારે ભાજપને ૭૫થી નીચે સીટો મળી છે. કષ્ટાટકમાં ભજરંગ બલી, મુસ્લિમ આરક્ષણ જે વા અનેક મુદ્દાઓ ઊઠાવવા છતાં ભાજપ કષ્ટાટકનાં લોકોનું મન જીતવામાં અસફળ સાબિત થઈ છે. ત્યારે કોંગ્રેસની આ જીતથી વિપક્ષનાં કેટલાક ચહેરાઓની ચિંતામાં વધારો થયો છે. આ ચહેરાઓએ હાર બાદ પોતાની રાજકારણની રણનીતિ બદલવી પડી શકે છે.

કષ્ટાટકની ચૂંટણી ભાજપ-કોંગ્રેસની વચ્ચે લડવામાં આવી છે. જેડીએસ તો ખાસ સામે આવ્યું જ નથી ત્યારે પૂર્વ મુખ્યમંત્રી કુમારસ્વામીના પુત્ર પણ આ ચૂંટણીમાં મેદાનમાં ઊતર્યા હતાં. એકઝીટ પોલમાં એ જાણવા મળી ગયું હતું કે દેવગોડા પરિવાર ફરીથી કષ્ટાટકમાં કિંગમેકર બની શકે છે. મતગણતરી પહેલા જ એવી વાતો સાંભળવા મળી કે જેડીએસને નક્કી કરી લીધું છે કે તે કોની સાથે મળીને સરકાર બનાવશે. પરંતુ પરિણામો હવે કંઈક અલગ જ બોલી રહ્યાં છે. એ તો સ્પષ્ટ છે કે જેડીએસનાં ઘટી ગયેલા જનાધારનો સીધો ફાયદો આભાર. રાજ્યનું વરિષ્ઠ નેતૃત્વ અને પ્રજાનો ભરોસો મેળવવા કોંગ્રેસે ક્વાયત કરી છે.

સરકાર તોડીને બનાવવા વાળા લોકો કષ્ટાટકની ચૂંટણી જીતવા માંગતા હતા. જે મુદ્દાઓ ન હતા તે મુદ્દાઓ બનાવવામાં આવ્યા હતા. કષ્ટાટકના મુદ્દાઓ પ્રજાએ સમજીને મત આપ્યો હતો. કોંગ્રેસના ધોષણપત્ર પર કષ્ટાટકની પ્રજાને વિશ્વાસ છે. પ્રધાનમંત્રી પોતે કષ્ટાટકની પ્રજાને વિશ્વાસ ન આપવી શક્યા. રાજસ્થાનમાં પણ કોંગ્રેસની સરકારે કામ કર્યું.

જ્યાં સરકાર અમારી બની ત્યાં કોંગ્રેસે કામ કર્યું છે. કોંગ્રેસને પતમ કરવા માટે નકારાત્મકતા હતી. ખડગજીને જાનથી મારી નાખવાની ધમકીનો મુદ્દો લોકોને સ્પર્શી ગયો હતો. પ્રધાનમંત્રીએ આત્મમંથન કરવું પડે તેવી સ્થિતિ કષ્ટાટકની જનતાએ ઊભી કરી. અમે રાજસ્થાન,છત્તીસગઢમાં બોલ્યા તે કરી બતાવ્યું છે. ચૂંટણી જીતવા ભાજપ વચન આપે છે પણ કોંગ્રેસ વચન પાળે છે.

કષ્ટાટકની જીતથી ગુજરાતમાં ઉજવણી, અમદાવાદમાં કોંગ્રેસ કાર્યાલય પર પ્રદેશ પ્રમુખે ગરબા રમ્યા

(એ.આર.એલ.)અમદાવાદ,તા.૧૩
કષ્ટાટકમાં વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસની જીત થતા દેશભરમાં કોંગ્રેસ દ્વારા ઉજવણી કરવામાં આવી રહી છે. અમદાવાદમાં કોંગ્રેસ કાર્યાલય પર પણ ઉજવણી કરવામાં આવી છે. પ્રદેશ પ્રમુખ જગદીશ ઠાકોર સહિતના આગેવાનોએ એકબીજાને મોં મીઠું કરાવ્યું અને ઢોલ નગારાના તાલે ઝુમ્યા હતા.

આજે કષ્ટાટકમાં જીત થતા ગુજરાત કોંગ્રેસના પ્રદેશ પ્રમુખ જગદીશ ઠાકોરે સહિતના આગેવાનોએ કોંગ્રેસ કાર્યાલય પર ઉજવણી કરી હતી. ઢોલ-નગારા સાથે ફટાકડા ફોડવામાં આવ્યા હતા.કાર્યકરોએ એકબીજાને મીઠાઈ ખવડાવીને મોં મીઠા કરાવ્યા હતા. પ્રદેશ પ્રમુખ જગદીશ ઠાકોરે જણાવ્યું હતું કે, જે જનાદેશ કષ્ટાટકની પ્રજાએ આપ્યો તેને સહર્ષ સ્વીકારી છીએ. કષ્ટાટકની જાગૃત પ્રજાનો ખૂબ ખૂબ

NEWS OF GANDHINAGAR, P-1

કષ્ટાટક ચૂંટણી પરિણામ

આમ આદમી પાર્ટીના મોડલથી કોંગ્રેસે ૨ રાજ્ય જીતી લીધા, આપ-ભાજપ જોતી રહી ગઈ

(એ.આર.એલ.)નવીદિલ્હી,તા.૧૩
કષ્ટાટક વિધાનસભા ચૂંટણીમાં મતગણતરીના તાજા વલણથી સ્પષ્ટ થઈ ચુક્યું છે કે રાજ્યમાં કોંગ્રેસની વાપસી થઈ છે અને સત્તાધારી ભાજપ હારી ગઈ છે.

કોંગ્રેસની જીત પાછળ તેમની પાંચ ગેરેન્ટી સ્કીમનો મહત્વનો રોલ હોવાનું કહેવાય છે. કોંગ્રેસે કષ્ટાટક ચૂંટણીમાં એલાન કર્યું હતું કે, જે તેમની સરકાર બનશે તો પ્રથમ કેબિનેટ બેઠકમાં પાંચ ગેરેન્ટી લાગુ કરવામાં આવશે. જે અંતર્ગત ગુહજ્યોતિ, ગુહલક્ષ્મી, અનન્યા ભાગ્ય યુવા નિધિ અને શક્તિ યોજના સામેલ છે. કોંગ્રેસે પોતાના ધોષણ પત્રમાં ગુહજ્યોતિ યોજના અંતર્ગત કષ્ટાટકમાં તમામ ઘરમાં ૨૦૦ યુનિટ ફી વીજળીનો વાયદો કર્યો છે. ગુહલક્ષ્મી સ્કીમ દ્વારા પાર્ટીએ તમામ પરિવારની મહિલા પ્રમુખોને ૨૦૦૦ રૂપિયા માસિક મદદ કરવાનું વચન આપ્યું છે. આવી જ રીતે અન્ના ભાગ્ય યોજના દ્વારા તમામ બીપીએલ પરિવારને દરેકને મહિને ૧૦ કિલો અનાજ આ ઉપરાંત બેરોજગાર સ્નાતકોને બે વર્ષ માટે ૩૦૦૦ રૂપિયા પ્રત્યેક મહિને અને બેરોજગાર ડિપ્લોમા ધારકોને

૧૫૦૦ રૂપિયા દર મહિને આપવાનું વચન કોંગ્રેસે આપ્યું છે. તેને યુવાનિધિ યોજના કહેવાય છે. શક્તિ વલણના અંતર્ગત રાજ્યની તમામ મહિલાઓને કષ્ટાટકની સરકારી બસોમાં મફત યાત્રાનો વાયદો કર્યો છે. કોંગ્રેસે પોતાના ધોષણપત્રમાં સરકારી કર્મીઓને પુશ કરવા માટે જૂની પેન્શન વ્યવસ્થા લાગુ કરવાનું વચન આપ્યું છે.

કોંગ્રેસે ફેબ્રુઆરીમાં હિમાચલ પ્રદેશમાં પણ જીત નોંધાવી હતી. હિમાચલ પ્રદેશ ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસે ઓપીએસ લાગુ કરવાનું વચન આપ્યું હતું. જેને મોટા પાયા પર પસંદ કરવામાં આવી હતી અને કોંગ્રેસ તેના જોરે રાજ્યમાં પાંચ વર્ષ બાદ વાપસી કરવામાં સફળ રહી હતી. કોંગ્રેસે કષ્ટાટકમાં પણ રિઝર્વેશન ૫૦ ટકાથી વધારીને ૭૫ ટકા કરવા અને મહિલાઓ માટે ફી બસ સુવિધા આપવાનું વચન આપ્યું છે. કોંગ્રેસે કષ્ટાટકના સરકારી વિભાગોમાં અપ્રૂવ વેકેન્સિઓને ફટાકટ ભરવા અને સરકારી નોકરીઓમાં ૮૦ ટકા આરક્ષણ સ્થાનિક લોકોને આપવાનું એલાન કર્યું છે. કોંગ્રેસે પોતાના ચૂંટણી ધોષણપત્રમાં નાઈટ ઝૂટી કરનારા પોલીસ અધિકારીઓને દર મહિને

ગોંડલમાં માતા-પુત્રએ એકસાથે ઝેરી દવા ગટગટાવી જીવનલીલા સંકેલી દીધી

(એ.આર.એલ.)રાજકોટ,તા.૧૩
રાજકોટના ગોંડલ શહેરમાંથી કાળજું કંપાવી દેતી ઘટના સામે આવી છે. ગોંડલ શહેરના ગાયત્રી નગરમાં રહેતા માતા અને પુત્ર એ વહેલી સવારે ઝેરી દવા ગટગટાવી મોતને વાહલું કર્યું હતું. ઘટનાની વિગતે વાત કરીએ તો, પુત્ર કેન્સરની બીમારી થી તડપી રહ્યો હતો. કેન્સરની સારવાર ચાલુ હતી પરંતુ પુત્ર હંમેશા માનસિક તણાવમાં હતો. દીકરાને પોતાની નજર સામે ધડક તો જોઈ માતા પિતાની ચિંતા માટે એમએસપી નક્કી કરવાની જાહેરાત કરી હતી. ભાજપ કોંગ્રેસના આ વચનોને ફીબીજ કરીને મજાક ઉડાવતી રહી, પણ કોંગ્રેસ પોતાના વચન પર અડગ રહી. હકીકતમાં આ આપનો દાવ હતો. જેને પહેલા દિલ્હીમાં દર મહિને ૨૦૦ યુનિટ ફી વીજળી અને દર મહિને ૨૦,૦૦૦ લીટર પાણી ફી કરીને તથા મોહલવા ક્લિનિક સ્થાપીને ફરી વાર સત્તા મેળવી હતી. આપની કેજરીવાલ સરકારે દિલ્હીમાં મહિલા માટે ડીટીસી બસોમાં ફી યાત્રા કરી દીધી.એજ આધાર પર કોંગ્રેસ રાજ્યનો ચૂંટણી ઢંઢેરો નક્કી કર્યો. જે કે, ગુજરાત અને ઉત્તરાખંડમાં કોંગ્રેસનો આ દાવ કામે લાગ્યો નહોતો, પણ હિમાચલ અને કષ્ટાટકમાં કામે લાગ્યો.

વિનોદચંદ્ર પરિવાર સાથે આફ્રિકાના દારૂ સહાય રહેતા હતા. વ્યવસાયે વિનોદચંદ્ર ચાર્ટર્ડ વસ્તુઓનું માર્કેટિંગ કરતા હતા, પરંતુ છેલ્લા પાંચ વર્ષ પહેલા તેઓ પરિવાર સાથે ગોંડલ પાછા ફર્યા હતા. પુત્ર મિરાજે ધોરણ ૧૨ સુધીનો અભ્યાસ આફ્રિકામાં જ કર્યો હતો, ગોંડલ પાછા ફર્યા બાદ પુત્ર મિરાજે પુના કોલેજમાં એડમિશન લીધું હતું.

પુત્ર મિરાજને કેન્સર ની બીમારી થતા સારવાર શરૂ થઈ હતી. પરંતુ બીમારીના કારણે મિરાજ સતત માનસિક તણાવ માં રહેતો હતો. નજર સામે દીકરાને તડપતો જોઈ માતા પિતા પણ ચિંતિત થતા હતા. ત્યારે એક વખત માતાએ રહેલી સવારમાં ગરમ પાણી સાથે ગામડાના જયુસ ને બદલે જેર ભેળવીને દીકરાને પાઈ દીધું હતું, અને પોતે પણ જેર ગટગટાવી લીધું હતું. ત્યારબાદ સારવાર દરમિયાન બંનેના કમકમાટી ભર્યા મોત થયા હતા.

જાણવા મળ્યું છે કે, વિનોદ ચંદ્રને સંતાનમાં માત્ર મિરાજ એકનો એક પુત્ર હતો, જેના લગ્ન પણ નહોતા થયા. પુત્ર અને પત્નીનું અકાળ મૃત્યુ થતાં વિનોદ ચંદ્ર પર દુ:ખના પહાડો તૂટી પડ્યા છે. હાલ સમગ્ર ઘટનાને અંગે પોલીસ તપાસ કરી રહી છે.

Home/Personal Tuition
Physics
Dr. Chintan Trivedi
M.Sc, M.Phil, Ph.D in Physics
and 15 years of teaching experience
Admission open year 2023-24
Special Batch for Repeater students starts from 10th May, 2023
11TH -12TH Science Board/NEET/JEE
Call Or Whatsapp for Demo : 9925260536
Place : Gandhinagar

તમામ જ્ઞાતિના ઉચ્ચ અભ્યાસ ધરાવતા ઉમેદવારો માટે જીવનસાથી પસંદગી સંમેલન
ભાણજી, પટેલ, વેણવ, જૈન, ૬૬૬૨, સોની, મોદી, ભાવસાર, ખળી તેમજ વિશ્વકર્મા ગણજના લુહાર, પંચાલ, ગાજર તથા સુભા સમાજના કાપદિશીત યુવક-યુવતીઓ, વિદ્યુર, વિધવા, વૃદ્ધાહેલાવાળા પાત્રો ભાગ લઈ શકશે.

તા. ૧૧-૬-૨૦૨૩ રવિવાર
સમય : બપોરે ૩:૦૦ થી ૭:૦૦
સ્થળ : એચ. એચ. બનીસી હોલ, કલેક્ટર કચેરીની બાજુમાં, ગાંધી આશ્રમ સામે, સુભાષદ્વીજ, અમદાવાદ.

રજીસ્ટ્રેશન માટેની છેલ્લી તારીખ : ૨૦-૫-૨૦૨૩
- આયોજક :-
લાયન્સ કલબ ઓફ અમદાવાદ હર્ષીનેસ અને સત્તાપદી મેરેજ યુવરૂ.
પપ, ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર, અજબા કોમર્શિયલ સેન્ટર, ઈન્ડમટેક્, આશ્રમરોડ, અમદાવાદ

રજીસ્ટ્રેશન માટે બાયોડેટા અને પાસપોર્ટ સાઈઝ ફોટા સાથે સંપર્ક કરો
મો. ૯૨૨૬૪ ૧૭૭૬૬, ૯૧૭૩૧ ૮૫૧૦૯, ૭૦૯-૪૦૩૨૨૭૯૯
ઓ. ૭૦૯-૪૦૩૨૨૭૯૯

14 મે "વિશ્વ માતૃ દિવસ"૧૦ મે થી ૧૪ મે માતૃ વંદના સપ્તાહ ઉજવણી

સાહિત્ય સંગીતનું વિશ્વ

સંપાદક: પ્રદીપ રાવલ, મીનાક્ષી રાવલ

અંકનિર્મા: રાધિકા કોલિક શાહ

"મા એક એવું વટવૃક્ષ કે જ્યાં ઝંઝાવાત પણ નિરાંત નો શ્વાસ લે છે"

માને પત્ર.

વહાલી મા, તારી લાડલીનાં વહાલ ભર્યાં પ્રણામ. મોઠાઈલામાં સંદેશ મોકલનારી હું, પત્ર લખું એટલે નવાઈ લાગે ને! મા, મને જ્યેલ ફરતરી નજરાનું વર્ણન પત્રમાં સચવાયેલું રહેશે, મન થાય ત્યારે વાંચી લેવાય.

લીલી હરિયાળી, પોણી પુવતીની જેમ ઉછળતી નદી કે પહાડો પરથી પહાડોનો પોય, બળબળ વહેતાં ઝરણાં, લીલાં પર્ણાથી આચ્છાદિત વૃક્ષો જેવી આપણે બોલી ઉઠીએ કે, વાહ દુરંત! પરંતુ આજે તને એનાથી અલગ દુરંતી સૌંદર્યની વાત જણાવું.

પર્ણાં ખરી ગયેલાં એવાં સુકાબૂ વૃક્ષો પણ જોવાં જેવાં. પર્ણાથી આચ્છાદિત વૃક્ષની ડાળીઓ જોવા ન મળે, એક ઘેરૂર વૃક્ષ જ દેખાય, જ્યારે પર્ણ ન હોવાને કારણે ફેલાયેલી ડાળીઓ જોવા મળી. મા, શું વાત કરું? આ ડાળીઓ જાણે, પ્રેમી એની પ્રેમિકાને હાથ ફેલાવી આંબિલન આપવા આનુભવ હોય એવી આ ડાળીઓ દેખાય. કેટલાંક વૃક્ષોની ડાળીઓ પવનમાં ડોલતી હોય ત્યારે નૃત્ય કરતી હોય એવું લાગે. હું તો દંગ થઈ જોતી જ રહી.

નદી કિનારે ગઈ તો ઉછળકૂદ કરતી પોણી નદી કોઈ મોઠાઈની જેમ શાંત, સૌમ્ય પોતાની મસ્તીમાં ધીમે ધીમે મંડિલ કાપતી હોય એવું લાગે એને જોતાં જ હૈયે ઠંડકનો અહેસાસ થાય. મન શાંત થઈ તાજગી અનુભવે. સાગનાં વૃક્ષો પર્ણાં ખરી જવાને કારણે સરહટ ઊભેલાં ટકાર સૈનિક જેવાં દેખાય. વાંસનાં ઝુંડ પવન આવતાં જ ડોલી ઉઠે અને એટલાં નીચ જાય, જાણે વાંકા વળીને નમન કરતાં હોય. વહેતો પવન જાણે વાંસળીનાં મધુર સૂર રેલાવતો હોય એવો અવાજ સાંભળીને હું તો ઘેલી ઘેલી થઈ ગઈ.

મા, મને એક અલગ જ અનુભવ થયો કે, આશ્મનાં સૂર્યનું સૌંદર્ય માણવા જેવું હોય છે એમ જ પાનખરનું સૌંદર્ય પણ માણવા જેવું હોય છે. મા, તારી વાત સાચી જ છે કે સૌંદર્ય માણવા માટે આપણી દ્રષ્ટિ જોઈએ, "દ્રષ્ટિ એવી સૃષ્ટિ.

લિ. તારી લાડલીનાં પ્રણામ. વિભૂતિ દેસાઈ વાસવાલા બિલીમોરા.

મા

બાપના હૈયામાં તો પ્રેમનો સાગર હોય છે. એક કથા અનુસાર હુમાયુ એના જીવનનાં અંતિમ શ્વાસ ભરતો હતા, ત્યારે હુમાયુનાં મૃત્યુના બિહાને બેસીને બાબરે પોતાની જિંદગીના બદલામાં દીકરાની જિંદગી માંગી લીધી. આ પીતાનાં પ્રેમની ચરમસીમા હતી. હુમાયુની લાઈલાજ બીમારની એનાં કરતાં મોટો ઈલાજ બીજો ક્યો હોય. આ સંવેદના કરતાં મોટું અમૃત બીજું કોઈ નથી.

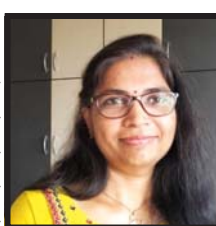
આપણે સૌ જન્મજાત સંવેદનશીલ છીએ પણ, વખત જતાં આ સંવેદના ધીમે ધીમે દમ તોડવા લાગે છે. આપણે એને એટલી હદે તોડી મરડી નાંખીએ છીએ કે પછી એ આપણાં કાળમાં રહેતી નથી. જોઈતું વસ્તુ ન પ્રાપ્ત થાય તો આપણે પ્રેમ કરવાનું બંધ કરી દઈએ છીએ. નવીપેઢીએ આ પરિસ્થિતિ માટે બહુ સરસ શબ્દ આપ્યો છે ઊંમિશન. એને નાથવા માટે આપણે જીવંતો ડોહીશ કરીએ છીએ. દવાઓ, ડોક્ટર, મેડિટેશન અને બીજું ઘણું બધું અજમાવીએ છીએ.

પણ એ છતાં સાવ સામાન્ય ઉપાય આપણે નથી જ કરતાં. બસ પ્રેમ નથી કરતાં. આપણાં જીવનને, આપણી આસપાસની વ્યક્તિઓને, ખડખડાટ હસતાં બાળકોને, સુંદર મજાના ફૂલોને, મધુર સંગીતને બસ પ્રેમની એ અમોઘ ઓષધ લેવાનું ચૂકી જઈએ છીએ. આપણી મન:સ્થિતિનો ઈલાજ આપણા હાથમાં જ હોય છે અને આપણે તરફગિયાં મારીએ છીએ. ચાલો સંકુચિત માનસ છોડીને વિશાળ અર્થમાં પ્રેમ કરીએ. ગુંગળાવી નાખતાં એકાંતને છોડી પ્રેમનો ઓસ્તિજન લેવાનું આજથી જ શરૂ કરીએ અને એ ગેરઠી મારી કે આ ઈલાજ ઘણો સસ્તો અને અક્ષીર છે. બીજું તો ઠીક પણ આ દવાની કોઈ એક્સપાયરી ડેટ નથી.

જ્યારે ઈચ્છો ત્યારે કામ તરોતાજ જ મળતી રહેશે. -શંભુભાઈ ડી. ઠક્કર (મુજ)

મા

ઈશ્વર પોતાના સર્જેલા સર્જન પર કૃપા, કરુણા અને આશીર્વાદ વરસાવવા તત્પર હોય જ પરંતુ તેઓ એકલા બધે પહોંચી ન શકે એટલે તેમણે માનું સર્જન કર્યું હશે! મા અને બાળકનો સંબંધ લોહી માંસનો છે. નવ મહિના પોતાની કુખમાં પાનખાર મા હરખળાવતાં બાળકની ચિંતા કરતી હોય છે. તેનાં સારાં સ્વાસ્થ્ય માટે પોતાની ખાણી પીણી બદલી નાંખે છે. તેનાં ઘડતર માટે ખાસ ઉત્તમ પુસ્તકોનું વાંચન કરે છે. જ્યારથી તેને ખબર પડે છે કે તેનાં ઉદરમાં એક બાળબીજ રોપાયું છે ત્યારથી જ એક સ્ત્રી, સ્ત્રી મટી જાય છે અને મા જન્મ લઈ લે છે. આ માનું ઋણ બાળક સાત જન્મમાં પણ ઉતારી શકતો નથી. કુટુંબમાં માતાનું સ્થાન શ્રેષ્ઠ છે. બાળ ઉછેરમાં માતા અજેડ છે. મા કદાચ અભણ હોય પણ તે પોતાના સંતાનને શ્રેષ્ઠ શિક્ષણ આપવા માટે મજૂરી પણ કરે છે. શારુઓમાં કહેવાયું છે કે, એક મા સો શિક્ષકની ગરજ સાટે છે.

બાળકની પ્રથમ ગુરુ મા છે. માની મમતાનું શબ્દોમાં વર્ણન કરવાનું મારું ગજું નથી. હું તો એટલું જ કહીશ કે મા એ ભગવાનનું સ્વરૂપ છે. ધરેથી માનાં આશીર્વાદ બિંદુને નીકળી તો દુનિયાની કોઈ તાકાત તમને હરાવી શકે નહિ. આપણાં મહાપુરુષો ગાંધીજી, શિવાજી, લોકમાન્ય તિલક વગેરેના જીવન ઘટનામાં તેમની માતાનો ફાળો વિશેષ જોવા મળે છે. માતા ગરીબ હોય કે શ્રીમંત, બાળક દેખાવું હોય કે બુદ્ધ લંગડું તેનાં વાત્સલ્યમાં કોઈ ફરક પડતો નથી. માની મમતા કેવળ માનવ સૃષ્ટિમાં જ જોવા મળે છે તેવું નથી પણ, પંખીમાં પણ પ્રથમ માતૃપ્રેમ જોઈ શકાય છે.

ઘરતીનો છેડો ઘર અને ઘરનો છેડો મા. બધે ફરી આવો પણ સાચી શાંતિ તો માનાં ખોળામાં જ મળે. પેટે પાટા બાંધીને સંતાનને મોટાં કરનારી માતાને ઘડપણમાં જો સંતાન તરફથી તિરસ્કાર મળે તો પણ તે સદાય સંતાનોને આશીર્વાદ જ આપે છે.

પુદા કા દુસરા રૂપ હૈ માં, મમતા કી ગહરી ઝીલ હૈ માં. મા ઘર કિસી જગત સે કમ નહી, જિસ ઘર મેં પુદા કી તરફ પૂજ જાતી હૈ માં!

મા સંતાનનાં ઘડતર માટે કડક અને કડવી પણ બનતી હોય છે ક્યારેક મીઠો ઠપકો તો ક્યારેક માર મારીને બાળકને સાચા રસ્તે વાળે છે. જે સંતાનનાં સુખે સુખી અને સંતાનનાં દુઃખે દુઃખી તે મા. મા એટલે નિ:સ્વાર્થ પ્રેમનું પ્રતીક. સ્નેહની સરવાણી, સંતાનનું ઝરણું, લાગણીઓનો પ્રવાહ અને વાત્સલ્યનો ધૂવતો સાગર. દુનિયાની હરેક માને મારાં સો સો પ્રણામ. -ભારતી ભરેડી 'અંશુ', અમદાવાદ.

માતા - શિક્ષક માતા - કલ્પતરુ માતા - મમતા સાગર માતા - અમૃતની ગાગર. તે કુશીમાં ધારણ કરી ધારી બની... જન્મ આપીને જન્મી બની... પાલન-પોષણ કરીને અમ્મા... અને વીર બાળકોના પ્રસવ ને કારણે તે વીરસુ કહેવાઈ...

માતાના ખોળામાં સૂઈને સ્તનપાન કરતું બાળક, અને તે બાળક પર સ્નેહ વરસાવતા માતાનાં નયન... ઉત્તમોત્તમ પવિત્રતા છે, પ્રકૃતિની સર્વવ્યા સુદૃસાનું પ્રતીક છે. દુરંતનો કરિશ્મા છે. માનવતાનું અદ્ભુત ધિર છે.

અહીં બાળકની કોઈ યાચના નથી, અને માતા કોઈ હિસાબ રાખતી નથી. એક તુષ્ણ થાય છે અને બીજો ધન્ય થાય છે. આનાથી મોટું આદાનપ્રદાનનું કોઈ ઉદાહરણ નથી. આનાથી વધુ સંતોષની પૂર્ણતાનું કોઈ ઉદાહરણ નથી. કુદરતની વિશેષતાનું આનાથી મોટું કોઈ ઉદાહરણ નથી. આ પરમ દિવ્યતા છે.

આ અંતિમ સત્ય છે. માતૃવ પ્રકૃતિનું સર્જક તત્ત્વ છે. માતા જ પ્રકૃતિનું શ્રેષ્ઠ પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. માતા ફક્ત જન્મ આપી પોતાનું કાર્ય સમાપ્ત કરતી નથી અપિતુ પોતાનાં સર્જનરૂપ બાળકને અસીમ, શુદ્ધ, બિનશરતી, પ્રેમ આપે છે.

જો માતાનું મૂલ્યાંકન કરવાનું કોઈ ગણવું હોત અને એક પલકમાં માત્ર આ ચાર શબ્દો 'મારી પાસે માતા છે' એ મૂકી બીજાં પલકમાં દુનિયાની તમામ સંપત્તિ રાખવામાં આવે તો પણ માતાવું પલડું ચોક્કસ નમશે, તેમાં કોઈ શંકા નથી.

શબ્દકોષમાં 'મા'નો ફક્ત શબ્દાર્થ જ જોવા મળશે. 'મા'નો વાચાર્થ તો દ્વિધાકોષમાં જ મળશે. કોઈ વિચારે બહુ સરસ કહ્યું છે કે સ્વર્ગમાં માતાની ગોદ મળશે કે નહીં તે ખબર નથી, પણ માતાનાં ખોળામાં સ્વર્ગ ચોક્કસ મળશે એમાં કોઈ શંકા નથી.

માતાની ગર્ભાવસ્થા વિચારીએ, તો કેવા વિચારો આવશે? જો આપણે કોઈ વસ્તુ હાથમાં લઈએ, ઉદાહરણ તરીકે પાણીનો ગ્લાસ. ભલે તે વજનમાં ભારે ન હોય, કેટલી વાર સુધી હાથમાં પકડી રાખશો? એક, બે કલાક? પછી? એ વજન પણ ઉપારી નહીં શકીએ.

દુનિયામાં 'મા' એકમાત્ર એવી વ્યક્તિ છે જે નવ મહિના સુધી બાળકને પોતાનાં પેટમાં રાખે છે અને તે પણ પૂર્ણ પુષ્ટિ સાથે. ગર્ભાવસ્થામાં કેટલું સંભાળવું પડે. ઊંઠતાં, બેસતાં ચાલતાં, કોઈ પણ કામ વખતે, સાવચેત રહેવું પડે.

માતાના અનંત ઉપકારમાં આ એક એવો ઉપકાર છે, જ્યારે તે નાનકડાં જીવન પોતાનાં ગર્ભમાં સુરક્ષિત અને સ્વસ્થ રાખે છે, સમગ્ર વિશ્વની નજરથી, તમામ સંકટથી દૂર, 'સેફ એન્ડ સાઉન્ડ', જેથી આપણે આ પૃથ્વી પર સુખપૂર્વક અવતરી શકીએ. આ એક ઉપકાર, માતા રૂપી તત્ત્વ સિવાય, કોઈના વશની વાત નથી.

-ધનેશ એમ શાહ (હેદારાબાદ)

૧૮૫૬ ની વાત છે. ભાવનગર જિલ્લાના એક નાનકડાં ગામ જીવરની ટી.બી. હોસ્પિટલમાં રસુલબેન પતિ દાઉદભાઈને લઈને આવ્યાં ત્યારે એમને ખબર નહોતી કે આ હોસ્પિટલ પણ દાઉદભાઈને બચાવી શકે એમ નહોતી.

રસુલબેન દાઉદભાઈને લઈને પોતાનાં ગામ ઈલોલ પાછાં ફર્યાં. દાઉદભાઈ ઠસમી મોહરમા દિવસે રસુલબેનને સાત બાળકો આપી આ ફાની દુનિયા છોડી ચાલ્યા ગયા.

આ સાત બાળકોમાં ચાર દીકરા અને ત્રણ દીકરીઓ. દાઉદભાઈ મકાન બનાવવાના કોન્ટ્રાક્ટર હતા. એ સમયે સંઘળાં કામ ઉપારી પર ચાલતાં. જેની પાસે દાઉદભાઈ પેસા માંગતા હતા એ બધો લોકોએ મોઢું ફેરવી લીધું. પણ જેનું દેવું દાઉદભાઈએ લીધું હતું, એ લોકો રોજ રસુલબેનનાં ઘરે ઉઘરાણી કરવાં આવાં લાગ્યાં. ખર્ચ વરસમાં વિધવા રસુલબેન નાનાં નાનાં બાળકો અને સગા વહાલાં વેરી શું કરે? ઈદત પૂરી થતાં ખેતર જવાનું ચાલુ કર્યું.

આ બાળકોમાં નસીરભાઈ સૌથી મોટા, પણ એબોર્મલ હતા એટલે નસીરભાઈ રસુલબેન સાથે ખેતરમાં જઈ મજૂરી કરે અને બાકીનાં બાળકો શાળામાં જાય. રસુલબેનનું મગજ ચાલે અને નસીરભાઈનું શરીર! એક દીકરીનાં લગ્ન કર્યાં પણ સાસરાવાળાએ એટલા દુઃખ આપ્યા કે મૃત્યુ પામી, આ ઘા પણ રસુલબેન જીવેલાં.

ખેતરમાં કાળી મજૂરી કરવી, ઘરમાં ભેંસો રાખવી, ઢોર માટે ચારો લાવવો, દૂધ દોહી દૂધ વેરીમાં પહોંચાડવું આ બધાંમાં ક્યારેક તાવ પડી જાય ખબર પાડ પડે. સમયની એક વાત સારી છે સારો હોય કે ખરાબ વીતી જાય છે. બે દીકરા અમદાવાદ કોલેજમાં ભણવા ગયા. બન્ને ફામિલીસ્ટ બન્યા. એક ઈલેક્ટ્રિક એન્જિનિયર બન્યો. રસુલબેન ક્યારે વૃદ્ધ થયાં સમજ ના પડી. એક દીકરો તો અમેરિકામાં સ્થાયી થઈ ગયો. એક દીકરો ગાંધીનગર અને એક દીકરો ગામમાં જ રહ્યો. હવે રસુલબેન કામ નથી કરતાં પણ રસુલબેન એકલાં પડી.

ગયાં બધાં બચ્યાં મળી મૂકી ઊડી ગયાં. રસુલબેનની સાથે એમનો એબોર્મલ દીકરો નસીરભાઈ જીવનનાં છેલ્લાં શ્વાસ સુધી સાથે રહ્યો. કદાચ નસીરભાઈને અલ્લાહે એટલાં માટે એબોર્મલ બનાવ્યા હશે કે રસુલબેનની લુઠાપાની લાકડી બને. ભણેલા ગણેલા દીકરાઓ પોતાના ઘર વસાવ્યા અને પોતાનાં સંસારમાં મશગુલ થઈ ગયાં. હવે મા અને નસીરભાઈ એકલાં હતાં. માળાનો કલવર હવે સંભળાતો નથી. બધાં પંખી ઊડી ગયાં. રસુલબેનનો માળો સુનો થઈ ગયો.

છેવટે રસુલબેન ૯૨ વરસની ઉંમરે અલ્લાહે પ્યારાં થયાં ત્યારે બધા દીકરાને ઘરે કાર, બંગલા અને જીવ જીવિયાતની સઘળી સુવિધા ઉપલબ્ધ પડી. પણ મા ન હતી. આ છે ખરી મધર ઈન્ડિયા!

-સપના વિજાપુરા (અમેરિકા)

ખાંડ વિના મોળો કંસાર, મા વિના સુનો સંસાર... માતાની છગછાપા હેડળ જીવન મધમીલું! એની લાગણી વિના સાવ ફિફ્ફું... માતાનું કેટલું ઋણ!..

મા વિષયજ એટલો સંવેદનશીલ કે લખતાં પણ લાગણીથી ભીંજાય જાય. બાળકથી માંડીને મોટા થતાં સુધીમાં કેટલી મહેનત, કેટલીય જવાબદારી, કેટલોય સંઘર્ષ! અને એ જ બાળકની ઉંમરોનિહિ હસતે મુખે સ્ત્રીકારી વ્યાલ વરસાવતી એક મા જ કરી શકે. ક્યારેક દિકરા દિકરીને જીવનની પાઠ ભણાવવા કાળ કાળજી કરી ઠપકારતી, ફટકારતી અને અંતે જાતે જ રડતી... મા એક એવું પાત્ર છે જેનું આખું જીવન જ બાળક માટે સંપત્તિ અને ઓતપ્રોત છે. મા હંમેશા પોતાના બાળક પ્રત્યે ન્યોછાવર રહેતી ઈશ્વરની અદ્રશ્ય બેજોડ શક્તિ છે, ક્યારેક પૂટે એની લાગણી છે.

મા એ એવું નજીકનું સ્વજન છે, જે કોઈપણ સમયે, કોઈપણ સંજોગે, શરત વગર, કારણ વગર, નિર્દોષ પ્રેમ વરસાવતો અખંડ સ્ત્રોત છે એને ક્યારેય તરછોડશો નહીં... એ અનંત વ્યાલ ને અવગણશો નહીં... એમની નાની મોટી ભૂલ કે ક્યારેક ઉભરના કારણે થયેલ અછળી વધતી લાગણી ને આંકશો નહીં...

જીવનમાં જ્યારે જ્યારે રડ્યા હશે, તકલીફમાં હશે ત્યારે તે મા ની આંખ પણ ભીની થયાં વગર રહી ન હશે. અને તમારી પ્રગતિની પુશ્ટી અન્યને જણાવી પુશ્ટી બમણી કરી હશે. એટલે મા એ દીકરાના સુખમાં સુખી અને તેના દુઃખ માં દુઃખી થતી હોય છે. એટલે જ મા એ ઈશ્વરનું સ્વરૂપ કહેવાય છે. મા વિષય ઈશ્વરથી પણ ખુદ લાગણીથી પરિપૂર્ણ નથી થઈ શક્યા તો પછી આપણે આ લાગણી, વ્યાલ, વાત્સલ્ય ભાવ વિશે શબ્દોમાં કેમ ઢાળી શકીએ?

સાચી સુરક્ષા શું એ મા જ શીખવે. બાળકની માંદગી સમયે, જો દવા દ્વારા સારું ન થાય તો દોરા ધાગા બાંધી મા દુઆ માંગે છે, પણ મા ક્યાં હાર માને છે? આપણે સમજવાની જરૂર છે, કે પેઢી બદલાય, સમય બદલાય પણ મા નો પ્રેમ ક્યાં બદલાય? એ કરુણામય મૂર્તિ ક્યાં પણ પ્રેમ વરસાવતી અને આજે પણ એને પ્રેમ છે જ. એ આપણે એને સમર્પકમાં, તેના ત્યાગમાં, તેની કાળજીમાં સતત રહેતી ચિંતામાં શોધવાની જરૂર છે.

મા અભણ હોય તોયે એ 'સરસ્વતી' છે, મા ભણેલી ન હોવા છતાં પણ જીંદગીમાં જ્યારે હારી જઈએ ત્યારે સાહસ આપી મા જ શીખવે હવે આગળ કેમ વધવું... માંદગી સમયે બાળક માટે દિવસ રાત એક કરતી 'જગદેબા' અને પ્રગતિમાં આશિર્વાદ સમી પ્રોત્સાહન આપી હરખાતી 'લક્ષ્મી' મા જ છે...

- આશા જયેશ બરૂવાલા (સુરત)

માતૃવ પ્રેરણા મા'ડી તારી યાદ બહુ આવે છે તું ક્યાં હોઈશ, નથી જઈતું તારું કેશણું તું ક્યાં હોઈશ? તારા વિરહની વેદનામાં હું જીવું છું, તારા વિરહની વેદનામાં હું... હું ને જ આજે ભૂલી ગયો છું. ભણાવ્યાં તે મને માપ્રસાદીમાં પાઠ, ભણાવ્યાં તે મને આત્યાત્મનાં પાઠ, ઓળખાણ અપાવી હું કોણ છું. એ જ ઓળખાણે હું જીવું છું, કર્મ કરું છું. વિકારોથી મુક્ત રહું છું, જીવનનો ઉત્સવ માણી સદાબહાર રહું છું... મા! મા તું બતાવી ગઈ મને મારું જીવન, આ જિંદગીમાં ફેરમાં કેમ રહેવાય, કેમ જાય.

સત્યતાનાં તેં રાહ ચીંધી બનાવી માને ગુલશન જીવન, મહેકાવી ગઈ ઉપવનનાં હરિયાળી પુખ્તો વચ્ચે તું મા. કાળ તે વિકરાળ નથી સમય સમય નું કામ કરે.. તે તું મા સમજાતી ગઈ. મનુષ્ય મનુષ્યનો દુશ્મન નથી, દુશ્મન તો છે તારાં પાંચ વિકાર એ તું જાણી લેજે... એમ સમજાવતી ગઈ, 'ધરણે તું જીવનમાં ધીરજ, ધીરજમાં જ છે સુખ શાંતિ સમૃદ્ધિ વૈભવ, ઉત્સવ નથી શાંતિ સુખ અહંકારમાં, નથી શાન્તિ પર ચિંતન મોહ માયામાં, 'એમ તું સમજાવતી ગઈ. -ડૉ.કે.નેશાલાલ માલી 'ઉત્સવ' (અમદાવાદ)

માનું નામ મળશે ક્યારે?

મા શબ્દ સાવ નાનકડો છે પણ મહત્ત્વ તેનું મોટું છે. પુત્રને જન્મ આપવાથી માંડી પાલન પોષણ તથા સંસ્કાર આપનાર મા છે. માનો મહિમા આપણા ઈતિહાસનાં પાને પાને લખાયેલ છે. કવિઓ અને લેખકોએ મા વિશે ઘણું લખ્યું છે. જનનીની જોડ સખી નહીં જડે રે લોલ જેવાં ગીતો પણ લખ્યાં છે. મા તે મા બીજા બધા વગરના વા જેવી કહેવતો પણ છે.

આટલું બધું મહત્ત્વ હોવા છતાં દરેક માણસનાં નામ પાછળ જન્મનાં દાખલાથી માંડી માણસનાં મરણનાં દાખલા સુધી પાછળ પિતાનું નામ લખવામાં આવે છે. સમાજ અને સરકારમાં પિતાનાં નામથી વધુ ઓળખાય છે. હા, ક્યારેક કોઈક અનૈતિક સંબંધોથી બાળકનો જન્મ થયો હોય અને પિતાનું નામ ખબર ન હોય કે જાહેર ન કરી શકાતું હોય ત્યારે અપવાદરૂપે કોઈનાં નામ પાછળ માતાનું નામ લખાય છે.

પિતા પાલનલાલ છે, પિતાની સંપત્તિનો વારસદાર છે તેથી તેનું નામ પાછળ લખવામાં આવે છે એવી દલીલ ઘણાં કરે, તે શું જનની જન્મદાતા નથી? માતા સંસ્કારનો વારસો નથી આપતી? પિતાનો અંશ ભલેને અંગમાં હોય તો શું માતાનું લોહી તેની નસેનસમાં નથી ફરતું? માતાનો નામને બદલે સમાજમાં આપણાં નામ પાછળ પિતાનું નામ લખવાની પરંપરા ચાલે છે તેની પાછળનું એવું પણ કારણ હોઈ શકે કે પહેલાં પુરુષપ્રધાન સમાજ રચના હતી. સ્ત્રીને આગળ આવવા જ દેતાં નહોતાં. સ્ત્રી પણ યુવાવાય રહી આ પરંપરા સામે અવાજ ઉઠાવતી નહોતી. ઈશ્વર પણ દેવકીનંદન કાનજી, જશોદાનો જાજો કાનુડો, કૌશલ્યા નંદન શમ, પાર્વતી પુત્ર ગણેશ, અંજની પુત્ર હનુમાન જેવા માતાનાં નામથી ઓળખાય છે તો સામાન્ય માનવી કેમ માતાનાં નામને પોતાનાં નામ સાથે જોડતા અચકાય છે? જો કે હવે સમય બદલાઈ ગયો છે. સ્ત્રી પુરુષ સમોદવી બની ગઈ છે તેથી માણસનાં નામ સાથે પિતાનાં નામ જોડવો જ અધિકાર માતાનાં નામ જોડવાનો છે. હવે ક્યાંક બાળકનાં નામ સાથે માતાનાં નામ લખવાની શરૂઆત થઈ છે પણ ખૂબ જ ઓછી છે. આ પરંપરા હવે તો સ્ત્રી જોઈએ પણ તેની પહેલે કોણ કરે? કો ગાંધી મોહનદાસ પૂર્તલીબાઈ ગાંધી લખશે?, ક્યો મોટી નરેન્દ્ર હીરાબા મોટી લખશે? જનનીનું નામ પોતાનાં નામ સાથે જોડી જનનીનું ઋણ ચુકવશે કોણ? જનનીને ગૌરવ અપાવશે કોણ?

મધસૂડે આપણે દર વર્ષે ઈજવીએ છીએ તો સરકારથી માંડી પ્રજા સંકલ્પ ન લઈ શકીએ કે હવેથી પિતાનાં નામ સાથે માતાનું નામ સરકારી ચોપરે જોડી સાચા અર્થમાં મધસૂડે ઈજવીએ!

-દિપકભાઈ મકવાણા 'દીપ' (ભાવનગર)

મા.....

એક તિથિ એ પણ હશે, જ્યારે હું નહીં હોઉં તમારી સાથે, અતિથિ થઈને આવીશ, તિથિઓ થકી તમારા સ્મરણમાં ...! -અશાત

'મા'ની નજરમાં કાપદા- નુકસાનનો હિસાબ શાન! ૭૫ વર્ષની વયે તમો પાય કિલોમીટર ચાલી શકો અને તમને નિયમિત ભૂખ લાગે તો તેનો સુખી માણસની વ્યાખ્યામાં આવો છો. સામાન્ય રીતે આપણી તંદુરસ્તી સારી હોય તો ઈશ્વરની કૃપા કહીએ છીએ. ઈશ્વર તો બધી જગ્યાએ પહોંચી ના શકે એટલે પોતાના પ્રતિનિધિ તરીકે વંદનીય પૂ. 'મા' નું સર્જન કર્યું.

મૂળભૂત રીતે આપણી તંદુરસ્તીનું પાયાનું કારણ ક્યું હોઈ શકે? ફક્ત ને ફક્ત 'મા' જ પાયાનું કારણ છે. 'મા' સતત અનુભવાતી બ્રહ્મા સમી લાગણી છે. જેથી સતત 'મધર્સ ડે' ઈજવીએ છીએ તેવી ઉરમાંથી સંવેદના હરોજી પ્રગટે છે. જેથી પ્રત્યેક દિવસ 'મધર્સ ડે' બની જાય છે. વાસ્તવ્યમૂર્તિ સ્નેહ વરસાવતી મારી 'મા'ને મેં પારણમાંથી જ અનુભવી છે. 'મા'ના પ્રેમને, તેની લાગણીઓને અનુભવવાની હાથ. બચપણમાં ઘોડિયામાં માના હાલાર સાંભળી 'મા' ના લખખધ અવાજને જ અનુભવી સુખની નીંદ આવી જતી હતી. ગર્ભથી જ સંસ્કરણ પામતો દરેક જીવ માનો જન્મોજનમનો ઋણી રહે છે.

જન્મ આપીને 'મા' આપણી પહેલી ગુરુ બને છે. 'મા' પથર્થક બની આપણા જીવનને ઉજાળે છે. શરીરના રક્તના ભુંડે ભુંડેમાં 'મા'એ આપેલા સંસ્કારો વહે છે. 'મા' આપણા જીવનના દરેક પ્રશ્નોના જવાબોનું સરવેયું છે. મારી તંદુરસ્તીનું રહસ્ય મારી ઉર્જા. મારી ઉર્જાનું રહસ્ય ફક્તને ફક્ત મારી વહાલી 'મા' છે. અસંખિત શબ્દોમાં 'મા'નું વર્ણન કરીએ તો શબ્દો ખૂટે, વર્ણન નહી

મમ્મી

મમ્મી મારી પૈન ડ્રાઈવ... જે સારી વસ્તુઓ સંબંધી રાખે મારા માટે બધી જ.
મા મારી મારા માટે હાર્ડ ડ્રીસ્ક જેનો ડેટા કોઈ દિવસ ખતમ ન થાય. પીરજ પુરવક સાંભળે બધી વાતો.
મા કરે ટીવીટ કરે નકામા વિચારો. અપવાદ કરે ઉમંગ ભરી વાતો.
મા મારી બેક સ્પેસ કી જ્યારે મારી ભૂલ થાય તે ભૂસીને સુધારી આપે અને આગળ વધવાનો મોકો આપે.
મા મારો સ્કિન મારી તકલીફો તેના ચહેરા પર વંચાય.
મા માઠું મપદમોઈ જે સંચાલન કરે મારા જીવનનું જેનાથી ના થાય કોઈ દિવસ નાસીપાસ કે કોઈ દિવસ શટડાઉન. તે મારા જીવનમાં સારા વિચારો ઈનપુટ કરતી રહે છે.
મા તે મા.
-શીના એશાર (પૂના)

માડી ઓ મારી માડી

માડી ઓ મારી માડી, કેમ પકડી તે સ્વર્ગની વાટડી?
તારા વિના થઈ હું એકલડી, તું જ મારી સખી હતી મીઠડી.
માડી ઓ મારી માડી, યાદ આવે તારી મારી ગોઠડી;
હું તો તારી લાડકી છોડી, કેમ ગઈ તું મને એકલડી છોડી?
માડી ઓ મારી માડી, તું તો મારા મન મંદિરની ઘંટડી;
તારા વિના ભૂલી હું કરવી ગોઠડી, યાદમાં તારા ભીજાય મારી આંખલડી.
માડી ઓ મારી માડી, તને લેવા તોડી મેં મારી બધી એફડી.
તને લેવા આવું હું લઈ મારી ગાડી ઓડી
આવીશને તું પાછી મારી માડી?
માડી ઓ મારી માડી, તું જ મારી વ્યાલખની વેલડી, બનાવીશને તું ફરી મારા માટે સુખડી?
કરીશને તું ફરી મારા સાથે ગોઠડી?
-સુનિતા મહાજન 'સુનિ' મુંબઈ,

માં

શું માં ની કોઈ વ્યાખ્યા હોઈ શકે...
અખિત ઉપકાર જેના,
એને ક્યા ત્રાજવામાં તોહું હું??
પ્રભુ, તારા આ સર્જનને કોની ઉપમા આપું હું?
દેવી... પરી... કે પુદ ઈશ્વર તું...??
મને જ્યારથી આ દુનિયામાં લાવી ત્યારથી પુદ ને વિસરી તું...
આંગળી પકડી મુજ ને ચલાવતા...
પુદ ના સપનાં વિસરી તું..
પોતાનું અસ્તિત્વ ગુમાવી,
અમ માટે જીવતી તું...
મહારા સુખે સુખી તું...
ને મહારા દુઃખે દુઃખી તું...
હે માં... કઈ માટી ની બની છે તું...??
દેવી... પરી... કે પુદ ઈશ્વર તું...??
-નિકી શાહ (સુરત)

મા

દર વર્ષની જેમ
આ વખતે પણ
ગુલાબી ટીની શરૂઆત,
માની ગુલાબી વ્યાલની યાદ,
અહીં હાલમાં રહીને
તન-મનમાં ફરી વળી... !!!
હવે લાગણીઓ પણ ખેંચાઈને ફાટવા માંડી,
સુકી ત્વચાની જેમ... !!!
આજે પણ શોધું છું
હું માની હુંકનું -'બોડી-લોશન'
-યોગેશ ભટ્ટ (અદાવાદ)

તું 'મા'

રહું છું સતત તારા વિચારમાં હું 'મા',
ગળે છે રંગબેરંગી ટીકડા મારા માટે તું 'મા'.
અથરું છે તારા વગર જીવન માં 'મા',
માન અપમાન સહન કરે છે મારા માટે તું 'મા'.
પ્રસૂતાની પીડા વેદી આપે છે જીવન તું 'મા',
સદાય ઋણી રહીશ તારો હું 'મા'.
તારા સપનાં તોડી મારા કોડ પૂરા કર્યાં તે 'મા',
પોતે સુખમાં પાછળ રહી મને આગળ કર્યાં તે 'મા'.
યાદ છે મને જમાડિયો કોળિયો તે 'મા',
પાણી પી ને ઓડકાર પાખો તે 'મા'.
- નેહલ ત્રિવેદી (આણંદ)

માનો પાલવ

અદ્યક્ષ 'વેદનાને' પાલવમાં છુપાવી રાખે છે,
'મા' મારી પાલવ કેટલો મજબૂત રાખે છે.
નિશ્ચિત થઈ જાઉં છું, જ્યારે હોઈ છું એની સાથે,
'મા' મારી પાલવમાં કેટલી હુંક રાખે છે.
દોસ્તી રહે છે, લડતી રહે છે, મારા સપના માટે,
પોતાના સપનાને પાલવની કોરમા બાન્ધી રાખે છે,
'મા' મારી પાલવમાં કેટલું સમાવી જાણે છે.
હોડને મુસ્કનથી હંમેશા સજાવી રાખે છે,
'મા' મારી પાલવની કોર કેટલી ભીની રાખે છે.
-ધરતી શર્મા 'ધરી' (ભુજ)

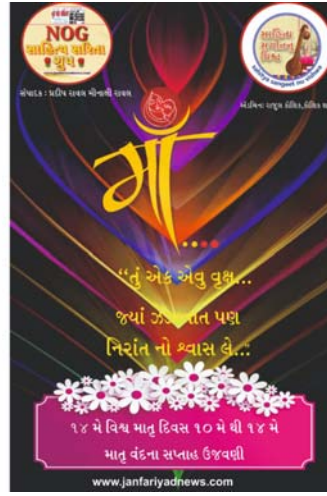
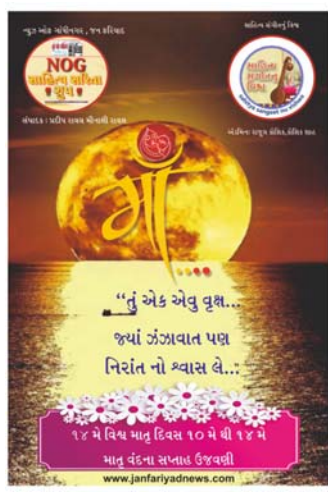
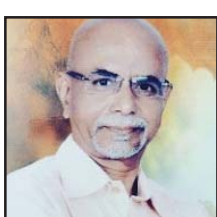
મા તું મારી મા

મા તું મારી મા, જગત મારે જ મા,
લજ વિના ક્યાં હું, ક્યાં ધારું જ મા.
વ્યાલની વેલી ને કરુણા નિતરતી,
વજ જેવી, ફૂલ દિલ તારું જ મા.
દિશ દસે સુરજ હજારો ઝળહળે,
દિલ દુખે તારું તો, અંધારું જ મા.
ટેવ એવી, કદિ નાં સાચું બોલતી,
ક્યાં મને ભાવે, કે' પરબારું જ મા.
આ સમય બળુકો સર્કજે છે કર્સે,
વિર મળી નિદ્રા, છે જગ ખાડું જ મા.
-હસ્મિતા વોરા 'મીતા' (અમદાવાદ)

માતૃત્વ પ્રેરણા

માં 'ડી તારી યાદ બહુ આવે છે તું ક્યાં હોઈશ, નથી જન્મ તારો કેકનું તું ક્યાં હોઈશ,
તારા વીરહ ની વેદના મા હું જીવું છું, તારા વિરહ ની વેદના મા હું... હું ને જ આજે ભૂલી ગયો છું.
ભણાવ્યા તે મને માણસાઈ ના પાઠ, ભણાવ્યા તે મને આધ્યાત્મ ના પાઠ, ઓળખાણ અપાવી હું કોણ છું,
એજ ઓળખાણ હું જીવું છું, કર્મ કરું છું, વિકારો થી મુક્ત રહું છું, જીવન નો ઊત્સવ

માણી સદાભિહાર રહે છે... માં
માં તું બતાવી ગઈ મને મારું જીવન.. આ હાંદગી ના ફેરા મા કેમ રહેવાય કેમ જીવાય,
સત્યતા ના તે રાહ ચીધી બનાવી મારું ગુલશન જીવન, મહકાવી ગઈ ઉપવન ના હરિયાળી
પુષ્પો વચ્ચે તું માં...
કાળ તે વિકરાળ નથી સમય સમય નું કામ કરે... તે તું માં સમજાવતી ગઈ, મનુષ્ય
મનુષ્ય નો દુઃસ્મન નથી, દુઃસ્મન તો છે તારા પાચ વિકાર એ તું જાણી લેજે.. એમ સમજાવતી
ગઈ,
ધરજે તું જીવન મા ધીરજ, 'ધીરજ મા 'જ છે સુખ શાંતી સમૃદ્ધિ વેભવ ઉત્સવ', નથી શાંતિ
સુખ અહંકાર મા, નથી શાંતિ પર ચીંતા માંહ માયા મા, 'એમ તું સમજાવતી ગઈ'
-ડૉ. કન્યાલાલ માલી 'ઉત્સવ' (અમદાવાદ)

માં એટલે સ્નેહનો ઉછળતો ઉદ્ધિ,
વત્સલ્યના નિર્મળ ઝરણાની પ્રતીતિ
માં ની સાંવનામાં શબ્દો હિંમત અર્પિત કરે,
દુહર જીવન પથ પર સદા પ્રેરણા પરે
ત્યાગની મુરત અને ઈશ્વર સમ સુરત,
તમારા ચહેરામાં જીવનની વ્યાખ્યા વાંચી લીધી
માં તમારા મોનમાં અનંત કહાણી અવ્યક્ત,
પણ વહેતા અશ્રુએ પામી લીધી મેં સર્વ
માં તુજ ઋણ ચૂકવવા હું નથી સમર્થ,
તમને નમન કરું સદા શત શત.
-નમ્રતા જોશી ઓઝા 'સુરભિ' (અમદાવાદ)

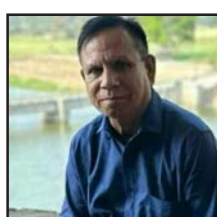
નથી આશ મને ઈશ્વર ના સાક્ષાત્કારની,
માં ઈશ્વર થી પેહલા તારા દર્શન જો થાય છે...
ચૂકવવી પરે છે કિંમત દરેક સંબંધની,
એક માત્ર તારી લાગણીઓ નિઃસ્વાર્થ છલકાય છે....
ઠોકર જો વાગે મને, વિકાર તારું હેયું કરે છે,
માં તારા વગર આ દુનિયા માં સાચો પ્રેમ કોણ કરે છે. ...
પાનખર માં પણ વસંત નો એહસાસ થાય છે,
તારો મમતા ભર્યો હાથ જ્યારે મારા મસ્તક પર ફરી જાય છે. ...
સમસ્ત બ્રાહ્માંડ ની ખુશીઓ મને મળી જાય છે,
માં જ્યારે 'બેટા' કહી ને તું ગળે લગાવી જાય છે.....
-નેહલ મયુર પટેલ (અમદાવાદ)

મા મારું અસ્તિત્વ તારા થી તારો પડછાયો તારી છાંબી
મા મારું અસ્તિત્વ તારા થી તારું ચાલવું તારું બેસવું
તારું ઉઠવું તારું બોલવું મા મારું અસ્તિત્વ તારા થી
તારી ફાવટ તારી ચીવટ તારી સમજણ તારી આવડત
મા મારું અસ્તિત્વ તારા થી તારું રૂપ તારો અવાજ
તારો નિખાર તારો મિજાજ મા મારું અસ્તિત્વ તારા થી
આયત્ન હોઈને તારું જીવન મારું નામ તારું પરચેઝન મારી
મા મારું અસ્તિત્વ તારા થી
-તોરલ શાહ (ગાંધીધામ)

હે, મા મારે હુંક જોઈએ બીજા ની ક્યાં જરૂર છે,
મારું જીવન જ મુક છે બીજા મુક ની ક્યાં જરૂર છે.
અહર્નિશ મળે આશીષ કાશી ની ક્યાં જરૂર છે,
ચાહું તમને ચિન્તા કરું ચિન્તોર ની ક્યાં જરૂર છે.
સજાવ્યુ અમ જીવન દીપ જલાવ્યા દિલ માં,
શિખરે શોભાવ્યો મને શણગાર ની ક્યાં જરૂર છે.
સફળતા અપાવી સંસારે અમ સપના કીધા પુરા,
ઈશ્વર થી ય શ્રેષ્ઠ તું છે ઈબાદત ની ક્યાં જરૂર છે.
હે મા તું છે મારો માધવ તું જ મારો રામ ને રાઘવ,
તવ પાલવ પ્રેમ અભિલાષી પૈસા ની ક્યાં જરૂર છે.
-અમૃત શ્રીમાળી (અમદાવાદ)

ગમો ને અણગમો ખોટો મમત છે મા,
લીસોટા હોય પાણીનો ગમત છે મા.
સદા દેવાય હવે સાચી મહોબત મા,
રમ્યા છે દિલમાં પ્યારી એ રમત છે મા.
થયા છે લાગણી વશ આપ કરુણામય,
દીધા દુઃખ તે છતાંપણ એ ખમત છે મા.
સદા વેદ્યા છે દુઃખ દર્શન અહીં જગમાં,
દુઆઓ દઈને હો રાજા ફકત છે મા.
સદા આનંદની છે, મુર્તિ ત્યાગી બહુ,
થઈને સ્નેહ સરવાણી વહત છે મા.
-મોહનભાઈ આનંદ (વડોદરા)

બા

વ્યોમથી જેમ તારો ખરે,
તેમ બા સ્વર્ગે સંચરી ગઈ.
વાદળી જેમ આકાશે તરે,
તેમ બા નભમાં તરી ગઈ.
પુષ્પ જેમ છોડ પરથી ખરે,
તેમ બા ખોળિયું ત્વજ ગઈ.
સુવાસ જેમ હવામાં મહેકે,
બાની સ્મૃતિ પ્રસરી ગઈ.
જીવન જીવવા જેવું ધણું હતું,
પણ બા મરવા અથરી થઈ
સ્વૂળ દેહ છૂટ્યો, સુષ્મ દેહ,
ઉરમાં સદૈવ ઉતરી ગઈ!!!
(હૃદયસ્થ મંજુલાબાને અર્પણ- હેપી મધર્સ ૩!!)
-ભરત વેજાવ (ગાંધીનગર)

ગોદડું.
તમારા
લશ્કરીયસ આવાસનાં "સ્ટોરેજ" માં
એક જૂનું ગોદડું ગડી વાળીને રાખી મુકજો.
જેમાં તમારી માતાએ, તમારા સ્વજનોનાં જુના કપડાં
કાપી, ગોળી ને, તમારી પતંગની દોરની રૂઝળતી લચ્છીના
દોરા વડે,
કામગીર હાથથી એનાં ટેબાં લીધા હશે.
એની ખોળ સીવી હશે પોતાના જુના સુતરાઉ સાડાંમાંથી,
જેનો પાલવને ગોદડું શોભે એમ ગોઠવ્યો હશે.

એ પાલવ, જે તમારા ઈષ્ટ માટે ઈષ્ટદેવ સામે પથારી બને હશે.
એ પાલવ, જેની નીચે સંતાડીને માતાએ તમને અમૃત પાવું હશે,
ને પછી એ જ પાલવ વડે દુધિયા હોઠ લુછી આપ્યા હશે.
એ પાલવ, જેના છે બાંધેલો રૂપિયો તમને ભમરરો ખરીદવા મળ્યો હશે.
એ પાલવ નીચે પિતાના રોપથી થયવા તમને શરણ મળ્યું હશે.
એ પાલવે તમે પડી આપડી ને આપ્યા હશે ત્યારે તમારા ધૂળ મિશ્રિત
આંસુ લુછ્યાં હશે ને પછી છાનામાના પોતાની આંખમાં
આવેલ પાણી પણ લુછી લીધું હશે.
ઈમ્પોર્ટ બ્લેકેટમાં જ્યારે અનિદ્રા સતાવે ત્યારે,
એ પાલવવાળા ભાગને તમારી છાતી નજીક રાખી
એ ગોદડું ઓઢી જજો. તમને ઊંધ આવી જશે: બાળક જેવી.
-મનોપા મહેતા (ધરા)

માને શ્રધ્ધાંજલિ.

અમ બાબૂડાં તારા ને,
નમાયા બનાવી આજ,
સૂર તારાં ગુંજાવતી અમ ઉરે,
યાત્રાએ અનંતની તું ચાલી નીકળી.
સ્વાસ્થ્ય ન મળે તારો આશિષ ભર્યો હાથ આમ શિરે
પ્રભુ પ્રેમથી રાખજો અમ માડીને,
હવે એ તારે ભરોસે.
અમ બાબુડાંની પૂરજો એટલી આશ.
અમ માવડીને પરમ શાંતિ અર્પો એ જ પ્રાર્થના.
-વિભૂતિ દેસાઈ ઘાસલાલા વિલીમોરા.

મા

ધોર કળિયુગમાં છે પ્રભુનો અંશ,
જનની જેનું નામ જે ટકાવે વંશ.
જેના અસ્તિત્વથી દુનિયા ગમતી,
એ માં ના ચરણમાં સુષ્ટિ નમતી.
નવ માસ ઉદરમાં સહયે સેવ્યાં જેણે,
ગર્ભસંસ્કાર તણાં બીજાં રોપ્યાં એણે.
બાલસૌથી હુંક એની દુઃખ ભુલાવતી,
ખોળમાં રાહતના ફૂલો એ ખિલાવતી.
પળેપળ સાથ રહી હિંમત વધારતી,
મારા જીવનરથની જાણે એ સારથિ.
-ડૉ.તિષ્યા ભટ્ટ 'મનસ્વી' (આણંદ)

મા

પાંચ પાંચને છણે કર્ણ, સદાય તરસે જોવા નેણ.
ઔરસ અનોંરસના ભેદ, કુંતી તરસી જીવન ભર.
લાડ લડાવે યશોદા માત, જેલમાં રૂએ દેવકી માત.
કેવા તે વિધીના લેખ, કોની કૂખ ને કોનો અંક.
માતૃસુખથી વંશિત રહી દત્તક દે યા બ્યારે કૂખ.
શ્રેષ્ઠ સુખને પામે મા બાળ પામી ધન્ય થાય.
દેવોથી પરમ પદ માતાનું, તોલે એની કોઈ ના આવે.
માતૃજાણ ચૂકવવા માટે સાત જન્મ પણ ઓછા પડે.
બધું ભલે તું ભૂલે મનવા, માના ગુણ ના ભૂલતો.
દુઃખી કરી રડાવીશ માને તો પ્રભુ પણ માફ ના કરશે.
-હેમા ત્રિવેદી (અમદાવાદ)

મા

હે માતા ! તું મારી ભાગ્યવિધાતા.
ગુંગરાની માતા સાથે તને સંભાર હે ઉંબરાની માતા.
હે માતા ! તું મારી ભાગ્યવિધાતા.
તારી હેલત શોરીએ પારણમાં ઊંધ મળતી રહેતી,
તારા વ્યાલના વેભવની અણસમજાની શણ
વહેતી;
મારાં નવલખધારે સમજાં વરસતાં, તું પ્રેરણાદાતા,
હે માતા ! તું મારી ભાગ્યવિધાતા.
ભીતર અતીતની મીઠી મધુરી પુલકિત વાસળી વાગે,
જ્યાં સપનાનાં સનાતન ઝરણાં એકધારાં વહેવા લાગે,
તારા રણજાળતા રણકારે જીવતરના વાયરા ઝીલાઈ જતા,
હે માતા ! તું મારી ભાગ્યવિધાતા.
દેવજી ત્રિકમજી ધાનકી. (ગાંધીનગર)

'જગત જનની'

જોઈ શકું છું ગહનતા ઉછરતા કુદતા એ સમદરની,
માંહે બાળકના એ નિર્દોષ આસુંડામાં.
સાબળી શકું છું સાયુજ્ય એ સાત સ્વરોના નાદમ્બહુભનું,
માંહે બાળકની કાલકેલ કીલકારીમાં.
અનુભવી શકું છું એ નિજાંદન નૃત્ય નટરાજનું,
માંહે બાળકની નટખંડ વાલમાં.
અરે સાક્ષાત્કાર કરી શકું છું એ પરમબ્રહ્મનો,
માંહે બાળકની નિર્મળ અલગારી આંખોમાં.
ધન્ય છે જગત જનની એ બાળકની જનેતાને,
માણે છે સર્વ રસગુણ અસ્તિત્વના નજદીકથી તેના એ નટખંડ નાડામાં.
-મનોજ પટેલ(અમદાવાદ)

માં નામે એક મંદિરનો ના ઘંટારવ સંભળાય,
ગર્ભરૂપણ બાળકનું કરી એ રગરગમાં હરખાય.
અંગઅંગમાં આહાદકતા જનનીના ઊભરાય,
જોઈ જતન બાળકનું ઈર્ષા ઈશ્વરને પણ થાય.
અવધિ આપી ઉમરની સંતાનમાં ઓછી થાય,
ધોવન એનું બાળકના એ શૈશવમાં હોમાય.
એજ નારીની વૃધ્ધાવસ્થા વૃધ્ધાશ્રમમાં જાય,
હર્ષ બધો હેયાનો આખર આંસુમાં વલી જાય.
સહેલી સથળા અન્યાયો માં મંથન કરતી જાય,
રામ નામમાં રત રહીને એ તનમયથી મુરઝાય.
-નીતિન શાહ (અમદાવાદ)

અને તે શું કામ કરે છે ? મા, માતા કે અમ્મા,
તે છે પ્રત્યક્ સાક્ષાત ભગવાન.
ને તે છે પદવી વિનાનો તબીબ અને શિક્ષક!
જે ના કરે કોઈ કામ તે કરે છે માતા માત્ર ....
મા તને કોટિ કોટિ વંદના! મા તેના સંતાનો માટે મહાન
કરુણાનો અદભુત,
તેનો પ્રેમ,મમતા, ત્યાગ ને બલિદાન અવિરતને છે
અનહદ. સમગ્ર ગુણોની છે માતા પાણ,
ક્યા શબ્દોમાં કોણી છે હિંમત કે માતાની મમતાને
પ્રેમનું કરે મૂલ્યકંઈ? નોરતાં ના ઉજારા નવરાગિના નવ,
માતાની વેદનાને પીડાના મહિના છે નવ.
તોય માતાને થાય છે અખિત સુખનો અનુભવ.
સંતાનથી અલગ થવું કેટલું છે માતા માટે કષ્ટકાયક,
તેનું નથી કરી શકવું કોઈ અનુમાન....
સંતાનોના પ્રેમ માટે માતા કદી ના કરે ઉમરનો વિચાર,
ગમે તેટલી ઉમરે પણ જાણે તાજ જ તેમ કરે પ્રેમ,
મા સર્વકાળે હોય છે તાજ જ. એટલે જ દેવીઓને લોકો કહે છે માતાજી!
ઈંઈમુઈ માતા તો મૃત્યુ પછી પણ આપે છે આશીર્વાદ.

માતા માટે નથી મારી પાસે શબ્દનો કોઈ વિકલ્પ?
તે તો છે મારી સદાની ઓળખાણ, અને ઈચ્છે છે કાયમ સંતાનોનું કલ્યાણ.
ભલેને ભૂલે સંતાનો માનો પ્રેમ,
ઈંઈમુઈમાટે તો હતું, છે ને રહેશે એક માત્ર માટેનું નામ.
ઉમાકાન્ત હીરાલાલ સોની (અમદાવાદ)

મા ની હાજરી....

મમ્મી તારા સાનિધ્યમાં જ સુખ હતું,
દુઃખને તો તું ક્યાં સમીપ જ આવવા દેતી હતી !
દુનિયામાં ઘણા સ્વાર્થના સગા જોયા,
એક તને જ નિસ્વાર્થ પ્રેમ કરતા જોઈ,
મારો ઉદાસ ચહેરો પળવારમાં તું કળી જાય,
ઘણા મને ઉદાસ જોઈ પુશ થઈ જાય,
એક તારું જ હૃદય મારા માટે જીવ બાળ્યા કરતું જોયું !
તારા હૃદયના દરેક ધબકારમાં મારું જ સ્પંદન જોયું !
હે મા તારા સ્નેહનો સરવાળો તો કમ્પ્યુટર પણ ના કરી શકે,
ભગવાન પણ તારી આગળ નતમસ્તક થઈ નમી પડે..
- કેતન પટેલ (અમદાવાદ)

“મા”

તું મારા રક્તનું પ્રતિબિંબ માં..
મારા જતન પ્રેમથી સદાયે કર્યાં માં..
હસતે મુખે વિરહ છાંછી વેદનાઓ સહી તે માં..
તોયે તું મને લાગ્યો વ્યાલ દેતી માં..
ના ભૂલું મીઠા ઉપકાર તારા..
હું જાણું હૃદય માં તારી વહેતી ભાવનાઓ..
ક્યાં જતન દિલથી કેમ વિસારું માં..
કેમ ભૂલું મીઠું મુખ તારું..
સંસ્કારોથી જીવન સઘળું તે આપું માં..
જીવન મધુર મારું બનાવું તે માં..
દીધા આશિષ હૃદયથી મને
પૂણે પૂણે 'દિપક' ના હૃદયમાં વસે છે તું માં..
-દિપક ટુંડજવાળા 'સાહિબ'(ભરૂચ)

કહીશને મા..

નવોઢાથી લઈ નાની-દાદી થઈ ગઈ,
તારી ફિકર કોણે કરી કહીશ મા ?
સ્વાસ્થ્ય ન રાખી કોઈ અપેક્ષા,
તું ક્યા વિશ્વાસે જીવી ગઈ મા ?
ગમતી વસ્તુને તું અડકી જરા
સુખ વસ્તુ મળ્યાનું મેળવતી .
ગમતી નથી કે કેશન નથી કહી
જુહાપુ એમાં ભેળવતી .
ગમતી વસ્તુની તો વાત જવા દે તે
ગમતી એક શણ મેળવી હતી!
તે જાત ને તે કેવીરીતે કેળવી હતી?
તું આજે તો સાચું કહીશ ને મા ?
-ભરત જોશી (લંડન)

જોયું જાણ્યું નીકળ્યું છેલ્લે તારણ કે,
સૌની મા પણ આખરે માણસ છે!
થાય ના ધાર્યું તો ગાળો પણ ભાડે;
કારણ,મા પણ આખરે માણસ છે!
ગણાવ્યા કરે રોજ એક એક ઉપકાર
કેમ કે મા પણ આખરે માણસ છે.
નથી તે મોટી તે હોઈ શકે છે ખોટી,
જોજો, મા પણ આખરે માણસ છે!
માણસની દુઆ હોય પુદાથી વધારે;
રહે યાદ કે મા પણ આખરે માણસ છે.
-હાર્દિક ભટ્ટ (ખોટાદ)

મા તારા સંભારણાં

શહેરમાં આજે મધર્સ ૩ ની ઉજાણી છે
પણ જુઓ ને મારી મા ક્યાં સંતાણી છે ?
સોમાં એનો સાડલો લઈ ઊંધી જતા
બવપણમાં આમ અમે ખુશુ માણી છે
મા કહી હું તો પૂણેપૂણા શોધી વળું
પણ મા તો કાયમ માટે ખોવાણી છે
હેયેથી હોટે હિલ્લોળી માની યાદ
આંખના ઉના આંસુએ પાખાણી છે
હર પળે તારા સહવાસની ઝંખનાએ
કેટલીયે રાતો ઊંધ વીણા ગાળી છે
મા વગર...
-જે. કે. માર (મૂબઈ)

આવી જા ને પાછી, માં .....
વાતો કેટલી, વણકલી રહી ગઈ, માં,
તું અચાનક ક્યાં ચાલી ગઈ ?
હાંદગી આપી, ઢસરડ કર્યાં તે, સુખની શણ,
તું કેમ જતી રહી ?
દર્શન કરાવી, દુનિયાના અમને,
તું અચાનક ક્યાં અલોપ થઈ ગઈ ?
માં જીવતાં શિખવાડી અમને,
પુદ જ કેમ જીવવાનું ભૂલી ગઈ ?
આવી જા ને પાછી, માં,
હાંદગી તારા વગર નીરસ થઈ ગઈ.
-જયેન્દ્ર દેસાઈ. (અમદાવાદ)

મા તે મા અને બીજા બધાં વન વગડાના વા.
જનની જોડ નહીં મળે રે લોલ. જેમ ગોળ વિના મોળો
કંસાર,
તેમ માં વિના મોળો સંસાર.
માતા માટે કોઈ નથી મારી પાસે શબ્દ,
મા ના જેટલી મમતા કે નથી કોઈનો પ્રેમ...
પ્રથમ પ્રણામ કરું મારી માતાને,
માન્યું મારા જેવા વેલાંને રતન. ભૂખ્યા રહીને જમાડ્યો મને,
ઉજારા કરીને રાતનાં ઊંધાઓ મને, તન, મનને ધન ગુમાવું માત્ર મારા માટે...
ક્યા નિશોથી મારી કાપના ક

અંકલેશ્વરની શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ પબ્લિક સ્કૂલ (CBSE) ધોરણ ૧૦ નું શાનદાર ૧૦૦% પરિણામ

અંકલેશ્વર જીઆઈડીસી સ્થિત શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ પબ્લિક સ્કૂલ (CBSE) ધોરણ - ૧૦ નું ૧૦૦% પરિણામ આવતા વિદ્યાર્થીઓ સહિત આચાર્યશ્રી તેમજ શિક્ષકમિત્રોની કપરી મહેનતની સંસ્થાના વડા સ્વામી કૃષ્ણસ્વરુપ શાસ્ત્રીજી, ટ્રસ્ટી જયસ્વરુપ શાસ્ત્રી તેમજ ટ્રસ્ટી કિશોરભાઈ પાનસુરીયા સર દ્વારા અભિનંદન પાઠવી કદર કરવામાં આવી હતી. શાળા કક્ષાએ પ્રથમ ક્રમાંક ધુવી પટેલ ૯૪.૨૦ ટકા સાથે ગ્રેડ ૯૧, દ્વિતીય ક્રમાંકે શિવાની પાંડે ૯૨.૪૦ ટકા સાથે ગ્રેડ A1 તેમજ તૃતીય ક્રમાંકે પ્રિયાંશી ગુમા ૮૮% ટકા સાથે ગ્રેડ A2 ગ્રામ કરીને ગુરુકુલ પરિવારનું ગૌરવ વધાર્યું

પૂજ્ય ગુરુજીએ ભવિષ્યમાં પણ સારા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

રણાસણ ગામે સિકોતર માતાજી નો હવન યોજાયો

રણાસણ ગામે આવેલ બ્રાહ્મણ વાસ મા સિકોતર માતાજી નો હવન યોજાયો હતો જેમા ધર્મ પ્રેમી જનતા એ દર્શન તેમજ પ્રસાદ લઈ ધન્યતા અનુભવી હતી. પાટણ જિલ્લા ના તાલુકા મથક ચાણસમા ના રણાસણ ગામે આવેલ બ્રાહ્મણ વાસ મા નિખીલ જોષી ના પરિવાર દ્વારા સિકોતર માતાજી નો હવન યોજાયો હતો જેમાં મોટી સંખ્યામાં ભક્તો ઉપસ્થિત રહી દર્શન તેમજ પ્રસાદ નો હાવો લીધો હતો.

મદર્સ ડે - સંત રાજીન્દર સિંહજી મહારાજ

માતૃદિન - મદર્સ ડે - વિશ્વભરમાં માતાનુ સન્માન આપવા ઉજવવામાં આવે એક એવો દિવસ છે. સંસાર મા માતા અને બાળક વચ્ચેના સાંસારિક પ્રેમને ઉચ્ચતમ માનવામા આવે છે. માતા અને બાળકનો સંબંધ પવિત્ર છે અને બિનશરતી થી ભરેલો છે. આપણી માતા વિના આપણે અહીં ન હોત. તેને આ દુનિયામાં પ્રવેશવામાં મદદ કરવા માટે બલિદાન આપ્યું, તેમ છતાં, જેમ આપણે મોટા થયા તેમ આ બલિદાનને, ઘણા ભૂલી જાય છે. આ દિવસ આપણે માતા પ્રત્યે શા માટે આભારી છે તેના માટે સ્મૃતિપત્ર છે. અસભ્ય શિશુ સાથેની માતા વિશે વિચારો. માતા બાળક પર પ્રેમ વરસાવે છે. બાળક માટે પ્રેમ થી ભરેલી હોય છે.

ઘણા માને છે કે ભગવાન બ્રહ્માંડ નું કેન્દ્ર છે. અગાઉના સમયમાં, વૈજ્ઞાનિકો માનતા હતા કે સૂર્યમંડળનો વિકાસ થયો છે. પૃથ્વીની આસપાસ ફરે છે જોકે, પાછળથી તેઓ જાણ્યું કે સૂર્યમંડળ સૂર્યની આસપાસ ફરે છે. એ જ રીતે, આપણે વિચારીએ છીએ કે બધી રચના આસપાસ ફરે છે. આપણે ભગવાનના વિશાળ નાટકમાં ખેલાડીઓ છીએ. આ સર્જન એ ભગવાનનું નાટક છે. મધર ડે નું ઉંડું અર્થ એ છે કે ફક્ત આપણી માતાને જે આપણા માતા પિતા ભગવાન છે. ભગવાન આપણા બધાના માતા-પિતા છે. આપણે ભૂલીએ છીએ કે આપણે ફક્ત અસ્તિત્વમાં છે કારણકે આપણે બનાવેલ આ દુનિયા છે.

બુદ્ધિપૂર્વક અને આધ્યાત્મિક રીતે જેમ આપણે આપણી માતાને યાદ રાખીએ છે, તેમ આપણે અમને બનાવવા માટે ભગવાનને પણ યાદ રાખવું જોઈએ. ક્યારે આપણે જીવન માટે ભગવાનનો આભાર માન્યો છે? અમે જ્યારે વસ્તુઓ ખોટી હોય ત્યારે ભગવાનને ફરિયાદ કરતા હોય છે, પરંતુ સંકટ વસ્તુઓ જે ભગવાન એ આપી એનું શું? આપણે ભગવાનને કેવી રીતે યાદ કરી શકીએ છે? આપણા આંતરિક આધ્યાત્મિક અંતઃકોષી ભગવાનને જોઈને અને આપણા આંતરિક આધ્યાત્મિક કાનથી ભગવાન નો અવાજ સાંભળીને જ્યારે આપણે મૌન ધ્યાનમાં બેસી એ ધ્યાન માટે, આપણે ભગવાનનો અનુભવ કરી શકીએ છીએ. તે અનુભવ દ્વારા, આપણે પછી જાણીએ છીએ કે ભગવાન પરેખર છે. આપણે આત્મા છીએ, અને બંનેને ફરીથી જોડવા નો માર્ગ છે. આમ ધ્યાન, મેડિટેશન થી જેટલું વધારે આપણે ઈશ્વરનો અનુભવ કરીએ છીએ, એટલું વધારે આપણે કદર કરી શકીએ છીએ અને આભારી થઈ શકીએ છીએ. સાવન કૃપાલ રૂહાની મિશનની વધુ વિગતો માટે સંપર્ક કરે ૯૮૨૫૪૯૭૧૯૦

ઓછા માર્જિનમાં ટ્રેડિંગ કરવા ટ્રેડરો માટે બેસ્ટ વિકલ્પ: ફૂડ તેલ, સોના-ચાંદીના ઓપ્શન્સ

નીમેશ ત્રિવેદી સીનિયર મેનેજર, કોમોડિટીએક્સ, એસીએક્સ

આપણે જાણીએ છીએ કે ભારતીય કોમોડિટી વાયદા બજારમાં ઓપ્શન્સ ટ્રેડિંગને સેન્ટ્રી પોઇન્ટ બંધી આપવામાં આવ્યા બાદ દેશના કોમોડિટી ડેરિવેટિવ્સ એક્સચેન્જ એમ્બીએક્સ દ્વારા વર્ષ ૨૦૧૭માં સોનાના ૧ કિલોગ્રામના ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટથી કોમોડિટી ઓપ્શન્સની શરૂઆત થઈ હતી. ત્યારબાદ સોનાની સાથે-સાથે સોનુ-મિની, ચાંદી, ચાંદી-મિની, મિનિલોહ ધાતુઓ તથા એનર્જીમાં ફૂડ તેલ અને નેચરલ ગેસના પણ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં કામકાજ ઓફર રહ્યા છે. અગ્રે એ ઉલ્લેખનીય છે કે હાલમાં ટ્રેડરો ઓછા માર્જિનમાં જે પ્રોડક્ટ્સમાં કામકાજ થઈ શકતા હોય તેમાં વિશેષ રસ ધરાવતા થયા છે. કોમોડિટી એક્સચેન્જ પરના ટ્રેડિંગના આંકડાઓ પર નજર

નાખીએ તો હાલમાં કોમોડિટી ઓપ્શન્સ ટ્રેડરોમાં હોટ ફેવરિટ બન્યા છે. તાજેતરમાં 25 એપ્રિલ, 2023ના રોજ સોનાના મિની 100 ગ્રામ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં ૩.971 કરોડના 1,610 ફિલો અને ચાંદીના 30 ફિલોના ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં ૩.9,733 કરોડના 1,310 મેટનના ઓલ ટાઈમ હાઈ કામકાજ નોંધાયા હતાં. આ ઉપરાંત 15 માર્ચના રોજ ફૂડ તેલના ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં ૩.1,24,952 કરોડનું અને નેચરલ ગેસના ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં 22 નવેમ્બર, 2022ના રોજ ૩.25,283.43 કરોડના રેકોર્ડ કામકાજ નોંધાયા હતાં. તો આનો આપણે આ સૌથી વધુ પ્રચલિત ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સ વિશે વધુ જાણીએ. ઓપ્શન્સ એ ડેરિવેટિવ્સ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ્સ છે જે ખરીદનારને ચોક્કસ તારીખે અથવા તે પહેલાં એક ચોક્કસ ભાવે અંતર્ગત અસ્તિત્વ (અંતરલાઈગ ઓપ્શન્સ) ખરીદવા અથવા વેચવા માટેનો અધિકાર આપે છે, પરંતુ જવાબદારી આપતું નથી. ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ માટે અંતરલાઈગ ઈક્વિટી, કોમોડિટી, વિદેશી વિનિમય, ડાકા કોન્ટ્રેક્ટ્સ, વ્યાજના દરો, રીઅલ એસ્ટેટ અથવા

પુર ઓપ્શન, ઓપ્શનના ખરીદનાર (ધારક)ને ઓપ્શનની સમાપ્તિની તારીખે અથવા તે પહેલાં નિયત ભાવે અંતર્ગત (દા.ત. કોમોડિટી વાયદા કોન્ટ્રેક્ટ) વેચવાનો અધિકાર આપે છે. અધારે ઓપ્શનના બે પ્રકારો છે અમેરિકન અને યુરોપિયન. ભારતમાં હાલમાં માત્ર યુરોપિયન પ્રકારના ઓપ્શન કોન્ટ્રેક્ટમાં કામકાજને જ મંજૂરી છે. જે વ્યક્તિ ઓપ્શન ખરીદે છે તેનો ઓપ્શન ધારક કહેવામાં આવે છે. ઓપ્શન ધારક મર્યાદિત જોખમ (ઓપ્શન પ્રીમિયમનું નુકસાન) ધરાવે છે, પરંતુ પ્રત્યક્ષ રીતે સંભવિત લાભો અમર્યાદિત ધરાવે છે. જ્યારે તેનાથી વિપરીત જે વ્યક્તિ ઓપ્શન વેચે છે, તેને ઓપ્શન રાઈટર/વેચનાર કહે છે. ઓપ્શન રાઈટરને મર્યાદિત લાભો (ઓપ્શન પ્રીમિયમ જેટલા) સાથે પ્રત્યક્ષ રીતે અમર્યાદિત જોખમ રહે છે. ઓપ્શન ધારક જ્યારે ઓપ્શનનો ઉપયોગ કરે છે, ત્યારે વેચનાર, જે સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસ પર અંતર્ગતની ખરીદી/વેચવા માટે જવાબદાર છે, તે સોંપાઈ કરે છે. ઓપ્શનની એક્સસાઈટ્સ વખતે માત્ર ખરીદનારને ઓપ્શનનો ઉપયોગ (એક્સસાઈટ્સ) કરવાનો અધિકાર હોય છે. કોઈપણ ચોક્કસ સમયે પુર સ્ટ્રાઈક ને એટીએમ સ્ટ્રાઈક કહેવામાં આવે છે. દા.ત. ફૂડ ઓઈલનો કોલ અને ૩. 5,800નો પુરની સ્ટ્રાઈકસને એટ ધ મની સ્ટ્રાઈકસ કહેવામાં આવે છે. આઈટર એટ ધ મની સ્ટ્રાઈક (ઓટીએમ) એટલે જ્યારે બજારભાવથી દૂરની સ્ટ્રાઈકમાં ટ્રેડ કરવામાં આવે એટલે કે કોલમાં ઉપરની સ્ટ્રાઈક અને પુરમાં નીચેની સ્ટ્રાઈકસને એટીએમ સ્ટ્રાઈકસ કહેવામાં આવે છે. દા.ત. સોનાનો ભાવ ૩,60,000 હોય ત્યારે ૩,60,500નો કોલ અને ૩,59,500નો પુર આઈટર એટ મની કોલ અને પુર સ્ટ્રાઈકસ અનુક્રમે કહી શકાય. ભાવની વધઘટ ત્રણેય સ્ટ્રાઈકમાં જુદા-જુદા પ્રકારની જોવા મળે છે. કેમ કે તેની ડેટા, વેગ અને થીટા મુલ્ય જુદા-જુદા હોય છે.

ઓપ્શન્સના પ્રીમિયમ પર અસર કરનારા મુખ્ય પરિબલો

એક્સચેન્જો પર કોલ-પુર ઓપ્શન્સમાં પ્રીમિયમનું ટ્રેડિંગ થતું જોવા મળે છે. પ્રીમિયમની વધઘટ ઘણા પરિબલો પર નિર્ભર હોય છે. તો સવાલ એ થાય કે કોલ અને પુર ઓપ્શન્સના નિર્ધારક પરિબલો કયા-કયા છે? અને તેની અસર પ્રીમિયમ પર કઈ રીતે થતી હોય છે. ઓપ્શન્સના પ્રીમિયમના મુખ્ય બે ભાગ હોય છે (૧) ઇન્ટરિન્સિક વેલ્યુ અને (૨) ટાઈમ વેલ્યુ. ઇન્ટરિન્સિક વેલ્યુ ઓપ્શન્સની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસ અને અંતરલાઈગ ભાવ ઉપર નક્કી થાય છે, જ્યારે ટાઈમ વેલ્યુ ઓપ્શન્સની એક્સપાયરી (પાકતી તારીખ)ને આધારે નક્કી થતી હોય છે. જેમ સમય વધુ હોય એમ પ્રીમિયમ મોંઘુ હોય છે. કેમ કે એટલી જ અનિશ્ચયિતા વધી જાય છે અને જેમ અનિશ્ચયિતા વધુ તેમ વોલેટાલિટી વધુ અને જેમ વોલેટાલિટી વધુ

તેમ પ્રીમિયમ ઊંચું રહે છે. ઓપ્શન્સને અસરકારક મુખ્ય પાંચ પરિબલો છે. અંતરલાઈગ ભાવ ઓપ્શનના ભાવ તેના અંતરલાઈગ ભાવની વધઘટ પર નિર્ભર હોય છે. જો અંતરલાઈગ ભાવ વધે તો કોલનું પ્રીમિયમ વધે અને પુરનું પ્રીમિયમ ઘટે છે અને તેનાથી વિરુદ્ધ જો ભાવ ઘટે તો કોલનું પ્રીમિયમ ઘટે અને પુરનું પ્રીમિયમ વધે છે. એટલે કહી શકાય કે, કોલના ભાવ અને અંતરલાઈગ ભાવને હકારાત્મક સંબંધ છે અને પુર સાથે અંતરલાઈગ ભાવનો નકારાત્મક સંબંધ હોય છે. સ્ટ્રાઈક ભાવ ઓપ્શનના ભાવ તેના અંતરલાઈગ ભાવની વધઘટ પર નિર્ભર હોય છે. જો અંતરલાઈગ ભાવ વધે તો કોલનું પ્રીમિયમ વધે અને પુરનું પ્રીમિયમ ઘટે છે અને તેનાથી વિરુદ્ધ જો ભાવ ઘટે તો કોલનું પ્રીમિયમ ઘટે અને પુરનું પ્રીમિયમ વધે છે. એટલે કહી શકાય કે, કોલના ભાવ અને અંતરલાઈગ ભાવને હકારાત્મક સંબંધ હોય છે. સમય અને વધઘટ બંને ઓપ્શન્સ સાથે સકારાત્મક સંબંધ ધરાવે છે. આમ જ્યારે પણ તમે કોલ-પુર ઓપ્શન્સમાં કામ કરો ત્યારે વધઘટ, સમય, સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસ, અંતરલાઈગ ભાવ અને વ્યાજના દરોને ધ્યાનમાં લઈને જો ટ્રેડિંગ કરો તો નુકસાન જવાની સંભાવના ઘટી જતી હોય છે. માટે આ બનાવ ખાસ ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ.

સમય ઓપ્શનની કિંમત તેના સમય ઉપર ટેકેલી હોય છે એટલે જેમ-જેમ પાકતી તારીખ નજીક આવે તેમ-તેમ ઓપ્શન્સનું પ્રીમિયમ ઘટતું જોવા મળે છે. કોલ અને પુર બંને ઓપ્શન્સમાં જેમ સમય વધુ તેમ એનું પ્રીમિયમ ઊંચું હોય છે અને જેમ-જેમ સમય ઓછો થતો જાય તેમ ઓપ્શન્સના પ્રીમિયમમાં ઘટાડો જોવા મળતો હોય છે. આને ટાઈમ-ડિકે ટરીફે ઓળખવામાં આવે છે. ઓપ્શન્સ પ્રીમિયમના આ પરિબલના કારણે ઘણા રોકાણકારો ઓપ્શન્સ સેલિંગ કરીને નફો રખતા હોય છે. અગ્રે યાદ રાખવું જરૂરી છે કે ઓપ્શન્સ સેલિંગમાં પૂરતું હેલિંગ કરવું ખૂબ જ અનિવાર્ય હોય છે. વ્યાજના દર દરેક નાણાકીય બજારને અસર કરનારા કોઈ પરિબલ હોય તો એ પ્રવર્તમાન વ્યાજના દરો હોય છે. જે વ્યાજનો દર વધુ તો કોલના પ્રીમિયમ ઊંચા બોલાય અને પુરના પ્રીમિયમ નીચા જોવા મળે અને એથી વિરુદ્ધ જો વ્યાજના દર ઘટે તો કોલના પ્રીમિયમ નીચા અને પુરના પ્રીમિયમ વધતા જોવા મળતા હોય છે. અંતમાં આપણે કહી શકીએ કે કોલ-પુર ઓપ્શન્સને અસરકારક પરિબલોમાં અંતરલાઈગ ભાવ અને વ્યાજના દરને કોલ સાથે સકારાત્મક અને પુર સાથે નકારાત્મક સંબંધ હોય છે. જ્યારે સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસને કોલ અને પુર સાથે કમ્પાઃ નકારાત્મક અને સકારાત્મક સંબંધ ધરાવે છે. આમ જ્યારે પણ તમે કોલ-પુર ઓપ્શન્સમાં કામ કરો ત્યારે વધઘટ, સમય, સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસ, અંતરલાઈગ ભાવ અને વ્યાજના દરોને ધ્યાનમાં લઈને જો ટ્રેડિંગ કરો તો નુકસાન જવાની સંભાવના ઘટી જતી હોય છે. માટે આ બનાવ ખાસ ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ.

ઓપ્શન્સની વિવિધ સ્ટ્રેટેજીઓ

સહલાભીઓ મોટા ભાગે હેલિંગ પોઝિશન બનાવતા હોય છે, એટલે કે તેજી-મંદીને ન્યૂટ્રલ કરીને ફક્ત વોલેટાલિટી (વધઘટ) બદલાવવા આધારે પોતાનો વેપાર ગોઠવતા હોય છે. આવી એક સ્ટ્રેટેજીને સ્પેડલ (જોટો) ટરીફે ઓળખવામાં આવે છે. સ્પેડલ સ્ટ્રેટેજી આ સ્ટ્રેટેજીમાં વેપારી કોલ અને પુર એક જ સ્ટ્રાઈકના ખરીદી અથવા વેચાણ કરતા હોય છે. સ્પેડલના બે પ્રકાર હોય છે: (૧) લોંગ સ્પેડલ અને (૨) શોર્ટ સ્પેડલ. લોંગ સ્પેડલ આમાં વેપારી એક જ ભાવનો કોલ અને પુર સ્ટ્રાઈક ખરીદી કરતાં જોવા મળે છે. દા.ત. ફૂડ ઓઈલનો ભાવ ૩.8,500 ચાલતો હોય તો ૩.8,500ની સ્ટ્રાઈકનો કોલ અને ૩.8,500નો પુર બંને ખરીદી કરતા હોય છે. આમાં બંનેનું પ્રીમિયમ સૂકવવામાં આવે છે, એટલે આને નેટ કેમિટ એક્સ પછ કહેવામાં આવે છે. લોંગ સ્પેડલ ક્યારે કરવું જોઈએ? જ્યારે બજારમાં અનિશ્ચિતતાનું વાતાવરણ વધુ હોય અને વધઘટ આવવાની તૈયારી હોય, પરંતુ બજાર વધશે કે ઘટશે એ નક્કી ના કરી શકાવું હોય ત્યારે લોંગ સ્પેડલ ખૂબ જ ફાયદાકારક જોવા મળતું હોય છે. આ સ્ટ્રેટેજી વોલેટાલિટી આધારિત સ્ટ્રેટેજી છે એટલે વોલેટાલિટી વધવું ખૂબ જ જરૂરી બની જાય છે. જો વોલેટાલિટી ના વધે તો યીટાનો માર પડી શકે છે. એટલે જ્યારે પણ કોઈ મોટી ઇવેન્ટ કે ડેટા આવવાની હોય ત્યારે લોંગ સ્પેડલ દ્વારા વેપાર ગોઠવીને કોમોડિટી ઓપ્શન્સમાં કમાણી કરી શકાય છે.

ઓપ્શન્સની વિવિધ સ્ટ્રેટેજીઓ તેમ પ્રીમિયમ ઊંચું રહે છે. ઓપ્શન્સને અસરકારક મુખ્ય પાંચ પરિબલો છે. અંતરલાઈગ ભાવ ઓપ્શનના ભાવ તેના અંતરલાઈગ ભાવની વધઘટ પર નિર્ભર હોય છે. જો અંતરલાઈગ ભાવ વધે તો કોલનું પ્રીમિયમ વધે અને પુરનું પ્રીમિયમ ઘટે છે અને તેનાથી વિરુદ્ધ જો ભાવ ઘટે તો કોલનું પ્રીમિયમ ઘટે અને પુરનું પ્રીમિયમ વધે છે. એટલે કહી શકાય કે, કોલના ભાવ અને અંતરલાઈગ ભાવને હકારાત્મક સંબંધ છે અને પુર સાથે અંતરલાઈગ ભાવનો નકારાત્મક સંબંધ હોય છે. સ્ટ્રાઈક ભાવ ઓપ્શનના ભાવ તેના અંતરલાઈગ ભાવની વધઘટ પર નિર્ભર હોય છે. જો અંતરલાઈગ ભાવ વધે તો કોલનું પ્રીમિયમ વધે અને પુરનું પ્રીમિયમ ઘટે છે અને તેનાથી વિરુદ્ધ જો ભાવ ઘટે તો કોલનું પ્રીમિયમ ઘટે અને પુરનું પ્રીમિયમ વધે છે. એટલે કહી શકાય કે, કોલના ભાવ અને અંતરલાઈગ ભાવને હકારાત્મક સંબંધ હોય છે. સમય અને વધઘટ બંને ઓપ્શન્સ સાથે સકારાત્મક સંબંધ ધરાવે છે. આમ જ્યારે પણ તમે કોલ-પુર ઓપ્શન્સમાં કામ કરો ત્યારે વધઘટ, સમય, સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસ, અંતરલાઈગ ભાવ અને વ્યાજના દરોને ધ્યાનમાં લઈને જો ટ્રેડિંગ કરો તો નુકસાન જવાની સંભાવના ઘટી જતી હોય છે. માટે આ બનાવ ખાસ ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ.

શોર્ટ સ્પેડલ આ સ્ટ્રેટેજીમાં ટ્રેડર્સ કોલ અને પુર સમાન ભાવના સ્ટ્રાઈકના વેચે છે, એને જોડી વેચી કહેવાય આ સ્ટ્રેટેજીમાં પ્રીમિયમ વેચનારને જમા મળતું હોય છે. દા.ત. ચાંદીનો ભાવ ૩,70,000નો ચાલી રહ્યો છે. તો તમે શોર્ટ સ્પેડલ દ્વારા ૩,70,000નો કોલ અને ૩,70,000નો પુર વેચીને વેપાર ગોઠવી શકો છો. અહિંયા પ્રીમિયમ જમા મળતું હોવાથી આને ક્રેડિટ સ્પેડ ટરીફે પણ ઓળખવામાં આવે છે. શોર્ટ સ્પેડલ ક્યારે કરવું જોઈએ? જ્યારે બજારમાં વધઘટ ઓછી થઈ જવા પામે અથવા બજાર રેન્જ-બાઉન્ડ કે સાઈડવેઈડ મૂવમેન્ટમાં ચાલતું હોય ત્યારે શોર્ટ સ્પેડલમાં સારી કમાણી કરી શકાય. શોર્ટ સ્પેડલ જ્યારે ઊંચી વોલેટાલિટી હોય ત્યારે બનાવવું ઠીકાવું છે. અહીં તમને યીટા (સમયનો ઘસારો)નો ભાગ મળે છે. ખાસ ધ્યાનમાં રાખવા જેવી બાબત એ છે કે જો બજારમાં ભાવની વધઘટ વધે તો પ્રીમિયમથી વધુનું નુકસાન ન જાય તેનું ખાસ ધ્યાન રાખવું જરૂરી બની જાય છે. મોટા ભાગે જ્યારે કોઈ મોટી ઇવેન્ટ કે ડેટા આવી ગયા પછી બજાર સીમિટ રેન્જમાં અથકતું હોય છે ત્યારે શોર્ટ સ્પેડલ દ્વારા કમાણી કરી શકાય છે. આમાં માર્જિનનું રોકાણ કરવું પડતું હોય છે. ડિસ્ક્લેમર આ આર્ટિકલમાં આપણે વ્યાજના દરનો વિગતો લેખકના અંગત મતવચ્ચે છે અને માત્ર શૈક્ષણિક હેતુ માટે આપવામાં આવેલી છે. બજાર બિજા ઘણા અન્ય પરિબલો પર આધારિત હોય છે. માટે ઇન્વેસ્ટમેન્ટ વાચકોને વિનંતી છે કે તેઓ અહિંયા આપણે વ્યાજના દરનો ઉપયોગ કરીને કોઈ નવા સોદા કે પોઝિશન બનાવે, તે અગાઉ પોતાની વિવેક બુદ્ધિથી બજારનું આલેખન કરે.

જીવદયા ફાઉન્ડેશન દ્વારા કાળજાળ ગરમીમા ચપ્પલ વિતરણ કરાયા

તારીખ ૧૨.૦૫.૨૦૨૩ ના રોજ જીવ દયા ફાઉન્ડેશન દ્વારા જીવદયા પ્રેમી ઠાકોર દાસ ખત્રી સહયોગથી પાલનપુરથી ૨૦ કિલોમીટર દૂર રામપુરા વડવા થી વિરમપુર સુધી આદિવાસી વિસ્તારમાં ઉનાળાની કાળજાળ ગરમીમા ચપ્પલ વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ સાથે જીવદયા ફાઉન્ડેશન ના પ્રમુખ ઠાકોરદાસ ખત્રી, અને કાર્તાક ખત્રી, પરાગભાઈ સ્વામી, હરિભાઈ વિષ્ણુ મહારાજ, વગેરે સહયોગી બન્યા હતા તથા કાળજાળ ગરમીમાં પણ ઠાકોરદાસ ખત્રી દ્વારા આવી જ રીતે અવનવી સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવતી હોઈ છે જેમાં પશુઓ માટે પાણીની ટાંકી, પાણીના કુંડ, ચપ્પલ વિતરણ, પાણીની પરબ પુલ્લી મૂકી આવી અનેક સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવતી હોઈ છે.

કેનેરા બેંક દ્વારા દહેગામના જાલિયાનો મઠ અને ખાનપુર ગામ ખાતે સામાજિક સુરક્ષા કેમ્પ યોજાયો

ગાંધીનગર, દહેગામ તાલુકાના જાલિયાનો મઠ તથા ખાનપુર ગામ પંચાયત ખાતે જનસુરક્ષા અભિયાન અંતર્ગત સામાજિક સુરક્ષા કેમ્પનું આયોજન કેનેરા બેંક દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે એસ.બી.આઈ.ના નાણાકીય પરામર્શક શ્રી રમેશભાઈ પરમાર દ્વારા પ્રધાનમંત્રી સુરક્ષા વીમા યોજના તથા પ્રધાનમંત્રી જીવન જ્યોતિ યોજના વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપવામાં આવી હતી. ગ્રામજનોને આ યોજનાનો લાભ કેવી રીતે લઈ શકાય, કેમ લેવો જોઈએ તે વિશે દરેક અંગેની વાત કરીને ગ્રામજનોને આ યોજનામાં જોડાવા ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું. સમગ્ર કાર્યક્રમનું આયોજન અને સંચાલન જાલિયાના મઠ શાખાના મેનેજર શ્રી વિકી પરમાર દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. આ કાર્યક્રમને એસ.બી.આઈ.ના સ્થાનિક મુખ્ય કાર્યાલય, અમદાવાદના શ્રીમતી રીની સિંઘ, લીડ બેંક મેનેજર, ગાંધીનગર શ્રી આદેશ જુનેજા, કેનેરા બેંકની ગાંધીનગર પ્રાદેશિક કાર્યાલયના શ્રી સીતારામ, એ.ડી.સી. બેંક, ખાનપુરના શાખા મેનેજર અને ખાનપુર ગ્રામ પંચાયત સરપંચ પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ કેમ્પમાં બન્ને ગામના ગ્રામજનો મોટી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

ગુજરાતના દરિયામાંથી ઝડપાયું ડૂંગસનું સૌથી મોટું કન્સર્વેશનમન્ટ

(એ.આર.એલ.)અમદાવાદ,તા.૧૩ ગુજરાતના દરિયાઈ માર્ગથી ડૂંગસ ઘુસાડવાના સંખ્યાબંધ મામલા તાજેતરમાં બહાર આવ્યા છે ત્યારે ફરી એક વાર ગુજરાતના દરિયાનો રસ્તા તરીકે ઉપયોગ કરવા ડૂંગ માહિયાઓ સક્રિય બન્યા છે. મૃગેલી માહિતી મુજબ ઈન્ડિયન નેવીના ઇન્ટેલિજન્સ યુનિટ અને ડ્રગ્સ એ ગુજરાતના દરિયામાં સંયુક્ત સર્ચ ઓપરેશન ચલાવીને અંદાજે ૨૫૦૦ કિલો ડૂંગસનો જથ્થો ઝડપી લીધો છે. જેની આંતરરાષ્ટ્રિય બજારમાં ૧૨ લાખ કરોડની કિંમત હોવાનું મનાઈ રહ્યું છે. સુત્રોએ કહ્યું કે આ ડૂંગસ ઈરાનથી આવી રહ્યું હતું અને ગુજરાતના દરિયા કાંઠે પહોંચે તે પહેલાં જ તેને દરિયામાંથી ઝડપી લેવાયું છે. સમગ્ર મામલાની વધુ માહિતીની રાહ જોવાઈ રહી છે. ઉલ્લેખનિય છે કે હજુ ગઈ કાલે જ રાજકોટમાં ખંડેરી સ્ટેડિયમની પાસેથી ૨૧૦ કરોડનું હેરોન ઝડપાયું હતું.